

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Összegző tanulmány
Szakképzési intézményhálózat strukturális
átalakulásának vizsgálata: befolyásoló tényezők és
munkaerő-piaci illeszkedés elemzése a szakképzési
centrumok vonatkozásában
című kutatás eredményeiről

Budapest, 2016

1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: 06 1 477 5600 – Fax: 06 1 210 1063 – www.nive.hu

**A kutatás a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács javaslatára miniszteri döntés
alapján,**

az NFA KA 3/2013.sz. támogatási szerződés keretében valósulhatott meg.

Összegző tanulmány
Szakképzési intézményhálózat strukturális átalakulásának vizsgálata:
befolyásoló tényezők és munkaerő-piaci illeszkedés elemzése a szakképzési
centrumok vonatkozásában
című kutatás eredményeiről

Kereszty Orsolya
kutatásvezető
egyetemi docens
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Dr. Benkei Kovács Balázs
egyetemi adjunktus
Üröginé Ács Anikó
egyetemi tanársegéd

Budapest, 2016

Tartalomjegyzék

Kutatási összefoglaló	4
Summary	5
1. A középfokú szakképzési rendszer demográfiai és munkaerőpiaci háttere.....	6
2. A szakképzési centrumok létrehozása és területi megoszlásuk	15
3. A szakképzési központok megyei szintű esetpéldáinak vizsgálata	19
4. A gazdaság igényei és a hiányszakmák területi eloszlása.....	22
5. A francia szakképzési központok hálózatának bemutatása: a 40 éves GRETA.....	27
6. Javaslatok a hazai szakképzési központok további fejlesztésére	40
Felhasznált irodalom	41
Ábrák, táblázatok és mellékletek jegyzéke.....	44
1. melléklet: A szakképzési centrumok listája	45
2. melléklet: A breton régió Greta hálózata	65

Kutatási összefoglaló

A szakképzési intézményhálózat strukturális átalakulásának dimenzióit vizsgálja kutatásunk: a szakképzési centrumok vonzáskörzetét befolyásoló tényezők elemzése (munkaerőpiac, demográfiai tényezők, feltárt gazdasági igények – hiányszakmák) mellett egy kiválasztott külföldi (franciaországi) jó gyakorlat jellemzői is elemzésre, bemutatásra kerülnek.

A hazai szakképzési centrumok vonzáskörzetének területi elemzésére esetpéldákon keresztül kerül sor. Az új intézménytípust pontosan elhelyezi kutatásunk a friss jogszabályi környezetben, az új intézménytípus kialakításának területi dimenziói számos aspektusból elemzésre kerülnek. Az ország-specifikus és helyi adottságok és sajátosságok mellett a külföldi példa összehasonlításán keresztül azonosíthatóak azon általános tényezők, amelyek meghatározó befolyással bírnak a szakképzési centrumok területi elhatárolására. Egyöntetűen úgy tűnik, hogy elsősorban az adott intézményhálózat területi dimenziói, valamint a tanulói létszámok alapján húzható meg a szakképzési centrumok hatáskörébe tartozó tagiskolák köre. A francia és a magyar képzési rendszer számos párhuzamossága, valamint a kiválasztott intézménytípus országos lefedettsége (amíg Magyarországon 44 szakképzési centrum működik, addig Franciaországban 191 Greta-ba tömörülnek a szakiskolák) lehetéssé teszi ezen tényezők azonosítását, az országspecifikus és helyi adottságok ellenére. A francia példa elemzése alapján úgy tűnik, hogy a szakképző centrumok hatékonyságát elsősorban szolgáltatásaik sokszínűsége és a szakmai hálózatos fejlesztésekbe való dinamikus bekapcsolódásuk határozza meg, ami a magyar intézmények számára is jó példaként szolgálhat a közeljövőre nézve.

Summary

Our research investigates the dimensions of the structural transformation of the VET institutional network. Besides analysing the factors that exert influence in the areas of the vocational training centers (as the labor market, demographic factors, needs of the economy and – vocations in demand) we also present the good practice of a foreign (French) case.

The regional analysis of the vocational training centers is executed through case studies. The research locates this new type of institution in the legal environment; the territorial dimensions of its establishment are also analysed from several aspects.

The foreign examples help to identify those general factors beyond the country-specific and local capabilities which have decisive influence on the territorial demarcation of the centers. The results show that the key factors to define the circle of the schools belonging to a given center are the territorial dimension of the institutional network and the number of students. The nation-wide coverage of the French and Hungarian educational systems and their numerous similarities make possible the identification of these factors, in spite of the country-specific and local conditions. The analysis of the French example shows that the effectiveness of a vocational training center depends on the diversity of its services and the dynamic involvement in the professional networking developments. This may serve a good example for the Hungarian institutions in the near future.

1. A középfokú szakképzési rendszer demográfiai és munkaerőpiaci háttere

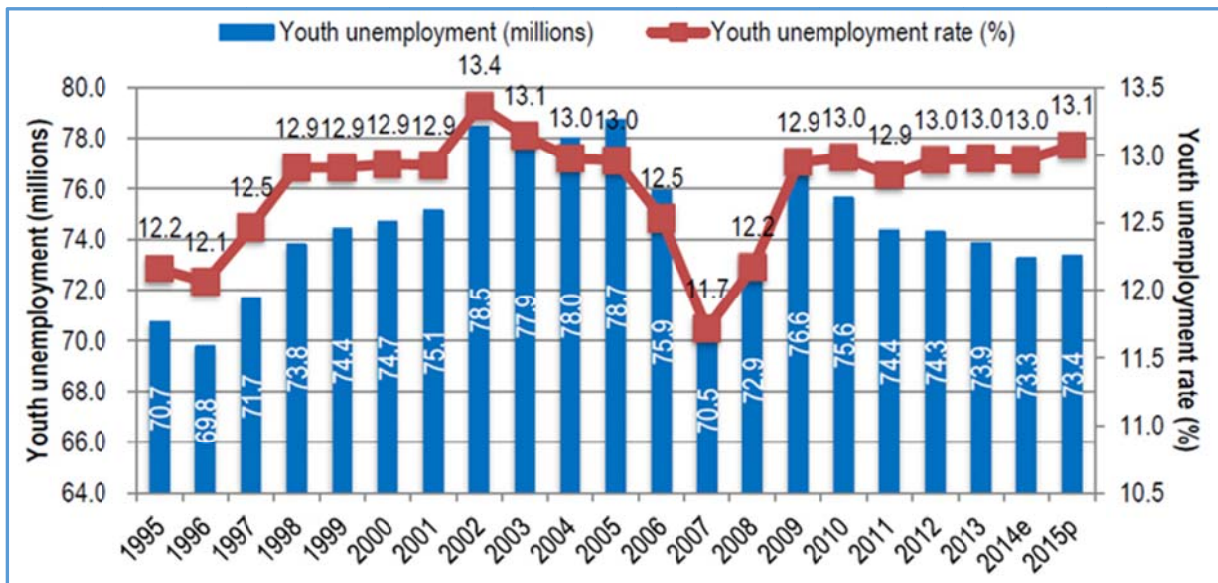
Az életen át tartó és az élet minden területére kiterjedő tanulás ma már mindenki számára alapvető követelmény az életben és a munkaerő-piacon való sikeres boldogulás érdekében. Ezt számos oktatáspolitikai dokumentum mellett nemrégiben a Magyarország Kormánya által jóváhagyott az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája is hangsúlyozza. „A folyamatos tudásszerzés, képességek, készségek fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás iránti nyitottság, az abban való részvétel az egyének boldogulásának és a társadalmak sikerességének kulcsává vált.” (*Keretstratégia 2014-2020*, 27.)

Ennek a követelménynek az Eurostat mérése szerint az unió tagállamai változó mértékben tudnak sikeresen eleget tenni, azonban minden tagállamban törekszenek arra, hogy egy olyan, a munkaerőpiacot kiszolgáló, azzal harmonizáló szakképzési rendszert hozzanak létre, amely elősegíti a szakképzésből kikerülők munkaerőpiacon történő elhelyezkedését, valamint sikeres életpályáját. Az ILO *Foglalkoztatási és társadalmi kilátások a világban: 2016-os trendek*¹ című kiadványban megjelent felmérés eredményei szerint a globális foglalkoztatási válság azonban még nem ért véget. Sürgős összefogásra van szükség annak érdekében, hogy az országok lehetőséget teremtsenek a méltányos munkavállalásra, a társadalmi feszültségek enyhítése érdekében.

A *Globális foglalkoztatási trendek a fiatalok körében* címen 2015-ben publikált kutatási eredmények azt támasztják alá, hogy a munkanélküliség problematikája különösen jelentős maradt a fiatalok körében, mert a 15-24 éves korosztály munkanélküliségi rátája még mindig meghaladja a 2007 évi, válság előtti szintet. A magas munkanélküliség demográfiai következménye, hogy a családalapítás és a gyermekvállalás időszaka kitolódik, a fiatalok egy része elvándorol szülőhazájából. Ennek a társadalmilag káros jelenségnek az 1. ábrán feltüntetett idősoros adatok (1995-2015) szolgálnak alátámasztásul.

¹ Eredeti cím: World Employment and Social Outlook – Trends 2016 (WESO).

1. ábra: Fiatalok munkanélkülisége a világon, 1995–2015²

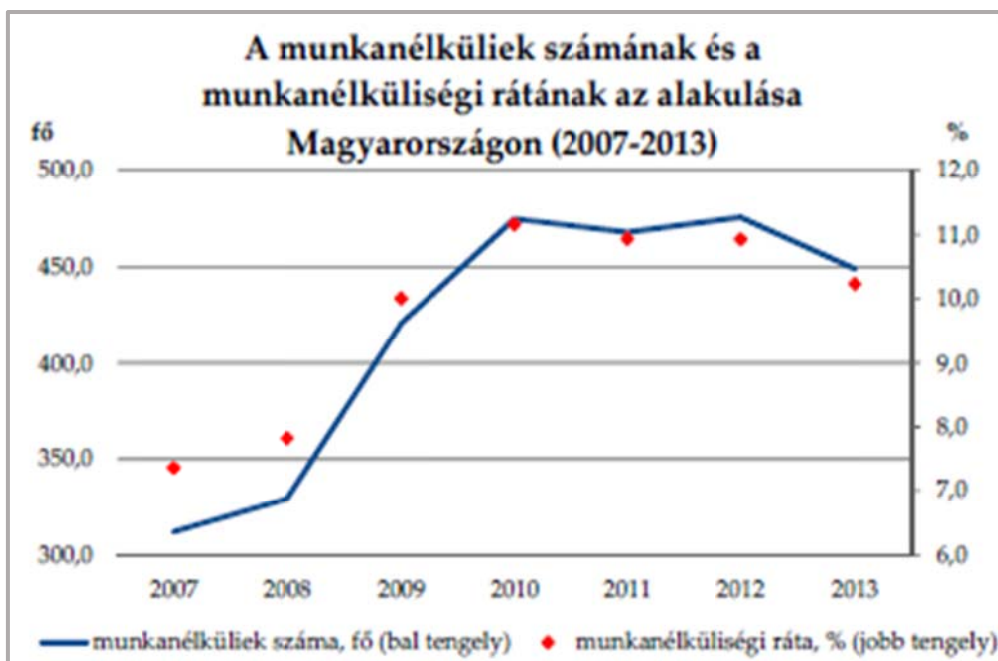

Forrás: ILO, Trends Econometric Models, April 2015
2014. évi adatok: becslés (e); 2015 évi adatok: előrejelzés (p)

A munkanélküliek száma hazánkban 2013-ban 449 ezer főt tett ki, ami 5,6%-kal kevesebb, mint 2012-ben volt (Lásd 2. ábra). Nemzetközi összehasonlításban relatív pozíciónk javult. A munkanélküliek számával együtt a magyar munkaerő-piacon 2013-ban 777 ezer fő volt tekinthető potenciális munkaerő-tartaléknak. (KSH adatok)

2. ábra: A munkanélküliség alakulása hazánkban (2007-2013)

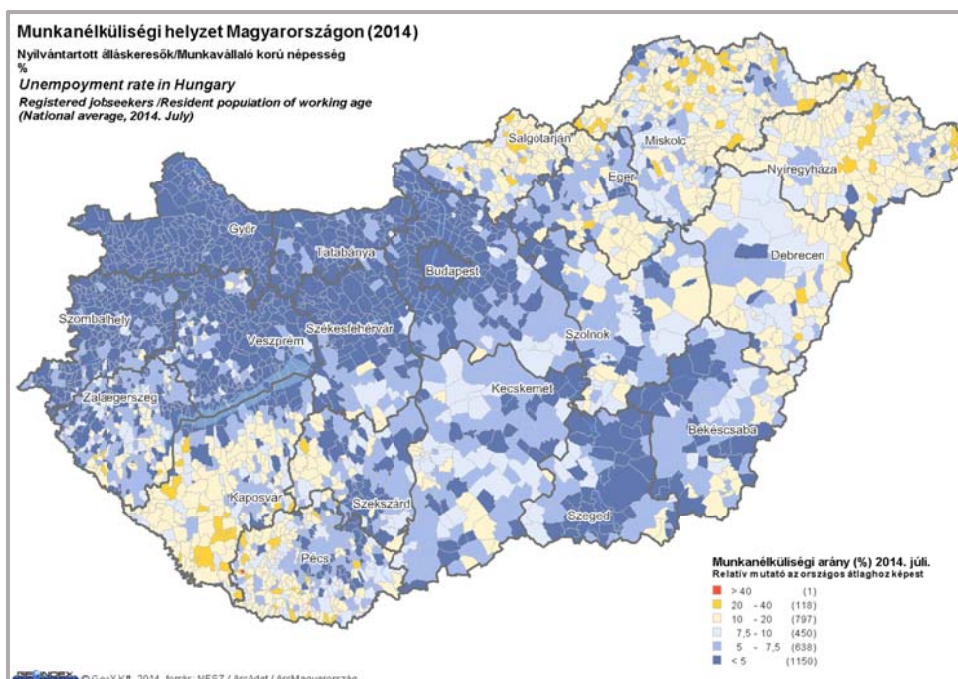
²http://www.ilo.org/budapest/information-resources/press-releases/WCMS_413181/lang--en/index.htm
(Letöltés: 2016. 02. 20.)

Forrás: KSH, 2014

A munkaerőpiac területi különbségei hazánkban továbbra is igen jelentősek, és az elmúlt években alig-alig oldódtak. 2013-ban, 2014-ben és 2015-ben is a munkanélküliségi rátát tekintve Győr-Moson-Sopron megye áll az egyik póluson (5,8%-os rátával), míg az ország keleti felében ennél két, két és félszer magasabb ráták is jellemzőek (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: 16,1%, Nógrád megye: 15,3%, Hajdú-Bihar megye: 14,9%, Borsod-Abaúj-Zemplén megye: 12,7%) (vö. 3. ábra).

3. ábra: A munkanélküliség Magyarországon területi megoszlásban (2014)

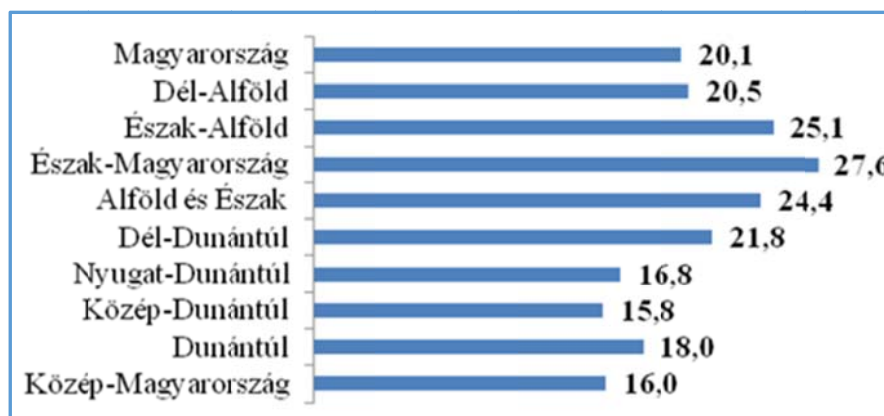

Magyarországon ugyanakkor a magasabb szintű képesítések iránt növekvő társadalmi és gazdasági igény az 1990-es évektől fokozatosan felerősödött, ami a középiskolai és a felsőoktatásban résztvevők expanzióját eredményezte (Lásd többek között Varga, 1998). Az érettségit adó szakközépiskolákban történő továbbtanulás növekedése mellett az alacsonyabb jövedelem és megszerezhető társadalmi státusz miatt egyre csökkent a szakiskolák presztízse. A 20-24 éves korcsoportban a korai, végzettség nélküli iskolaelhagyók arányának hazai mutatószámai az Európai Unió átlagához hasonlóan alakulnak. „A lemorzsolódás leginkább a szakiskolákban tanulókat érinti. A hátrányos helyzetű diákok nagyobb valószínűséggel kerülnek szakiskolákba, amelyek nem képesek ellensúlyozni hátrányaikat; ez jelentős lemorzsolódási arányokat eredményez, s ezáltal hozzájárul az egyenlőtlenségek újratermelődéséhez.” (ReferNet Országjelentés, 2014, 13) A vállalkozások minőségi munkaerővel történő ellátásában és a munkanélküliség újratermelődésének megakadályozásában kiemelt szerepe van a szakképzésnek és felnőttképzésnek.

A Központi Statisztikai Hivatal idősoros adatai alapján vizsgáltuk a 15-24 éves korosztály magyar munkaerő-piaci jelenlétét 2014-ben, amelynek létszáma 1 millió 123 000 fő volt ebben az évben (a lakosság 11,9%-a tartozott ebbe a korcsoportba). A korosztály sajátosságából (középfokú és felsőoktatásban való részvétel) adódóan a gazdaságilag aktívak száma mindössze 331 500 főt mutatott, míg a munkanélküliek körében 67 500 főt regisztráltak.

Az Európai Unió országokhoz hasonlóan, a korcsoport munkanélküliségi rátája magasnak mondható, 2014-ben 20% körül alakult, amely hazánkban közel háromszorosa a 25-64 éves korosztály munkanélküliségi rátájának. A munkanélküliség regionális szinten jelentős különbségeket mutat: míg Nyugat-Dunántúlon mindössze 12,8%, addig Észak-Alföldön eléri a 28,9%-ot (4. ábra). A munkanélküliségi ráta mellett nagyon magas azoknak a fiataloknak a száma is, akik nem vesznek részt oktatásban és képzésben, de nem is dolgoznak. Őket az úgynevezett *NEET* (angolul 'neither in education, employment or training' – 'sem oktatásban, sem képzésben vagy munkavállalás') kategóriába soroljuk. Az Eurostat adatai szerint Magyarországon a 25 év alatti fiatalok 20,1 százaléka tartozott a NEET kategóriába 2013-ban. Ez az arány az Európai Unió átlagában 17% volt.

4. ábra: A NEET ráta regionális megoszlása Magyarországon 2013-ban

Forrás: Eurostat <http://ec.europa.eu/eurostat>

A szakképzésben általában nagyobb arányban vesznek részt hátrányos helyzetű vagy tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, akiknél az iskolai lemorzsolódás veszélye megsokszorozódik. Az Eurostat adatai alapján 2014-ben az Európai Unió 28 országában a 18-24 éves korosztály 11,1%-a morzsolódott le az oktatásból vagy a szakképzésből. Az tagállamok közötti eltérések jelentősek. A férfiak esetében általában magasabb a lemorzsolódás veszélye (12,7%), mint a nőknél (9,5%), fogyatékossgal rendelkezők körében a 25%-ot is elérheti.³

Az Európa 2020 stratégia célkitűzésével összhangban, amely szerint 2020-ra a korai iskolaelhagyók aránya csökkenjen 10% alá, a Cedefop 2013-ban egy négyéves projektet indított az OECD PIAAC, az Európai Munkaerő Felmérés és az Európai Felnőttoktatási Felmérés adatainak metaelemzésére, amely a korai iskolaelhagyók tanulási és foglalkoztatási életútját vizsgálja.

Az elemzés konklúziói a következők.⁴

- „A szakképzésben való nagyobb részvétel, valamint a végzettséget szerzők magasabb aránya összefüggést mutat a korai iskolaelhagyók alacsony arányával. A Cedefop elemzése azt találta, hogy a kilenc országból nyolc esetében a szakképzésbe beiratkozók magas aránya a korai iskolaelhagyók alacsony számával jár együtt.

- A korai iskolaelhagyók egyharmada végzi el a szakképzést.

- A tanoncképzés, vagy a tanulószerveződésen alapuló képzésnek feltehetőleg pozitív hatása van a korai iskolaelhagyásra: azokban országokban, ahol magas a tanoncképzés aránya rendszerint alacsonyabb a korai iskolaelhagyók aránya.

³ http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Education_statistics_at_regional_level/hu

⁴ <http://refernet.hu/korai-iskolaelhagyas-es-a-szakkepzes-egy-metaadat-elemzes/>

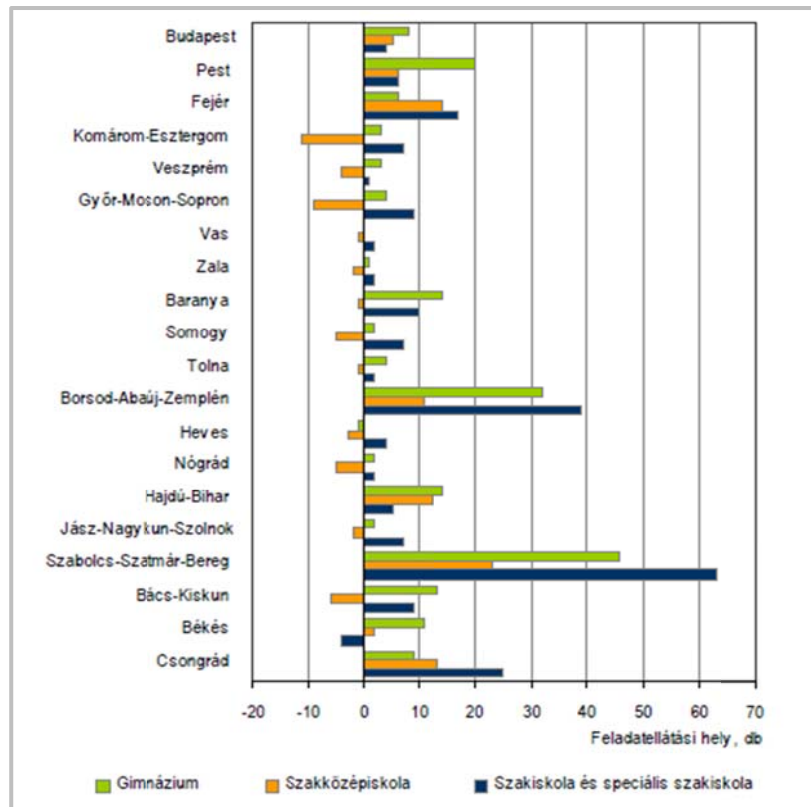
- A szakképzési tanítási módok, a munkaalapú tanulás illetve más tanuló-központú tanítási módok gyakran vonzóbbak azoknak a tanulóknak, akik gyakorlati tudás megszerzésére motiváltak.”

A szakképzés esélyt teremthet a fiatalok számára, hogy a munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakmát szerezzenek, az egyéni tanulási utak sajátosságainak figyelembevételével.

Hazánkban 2014-ben a 15-19 éves korosztályba tartozók összesen 554.715-en voltak, a magyar népesség 5,51%-át tette ki ezen életkori kohorsz létszáma. A szakképzési centrumok megalakulását megelőző időszakban Magyarországon a középfokú oktatásban tanulók közül 221.144 tanuló vett részt szakközépiskolai és 109.978 tanuló szakiskolai vagy speciális szakiskolai képzésben a 2014/15-ös tanévben. A tankötelezettség felső korhatárát (a 16 éves kort) elérők közül az oktatásban részt vevők aránya 92,6% volt. A regionális területi megoszlás tekintetében a legmagasabb (Nyugat-Dunántúl) és a legalacsonyabb (Észak-Magyarország) részvételi arányok közötti eltérés elérte a 10%-ot.

A jelenlegi szakképzési reform első hulláma 2012-ben indult el a felnőttkori szakképzés rendszerének átstrukturálásával. A korábbi időszakban (a 2001 és 2011 közötti periódusban) a középfokú oktatás intézményhálózatát a demográfiai csökkenés nem érintette jelentős mértékben. Intézményösszevonások ugyan előfordultak, ám az ezredforduló óta a képzőintézmények száma emelkedett (Lásd 5. ábra). A szakiskolai és speciális szakiskolai helyek növekedése trendszerűnek tekinthető, egyedül Békés megyében csökkent számuk (4-gyel). Ezzel szemben a szakközépiskolai helyek számának változása területileg eltérő képet mutat: legjelentősebben Szabolcs-Szatmár-Bereg, Fejér, Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád megyékben nőtt, míg Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megyékben lehetett jelentősebb csökkenést diagnosztizálni.

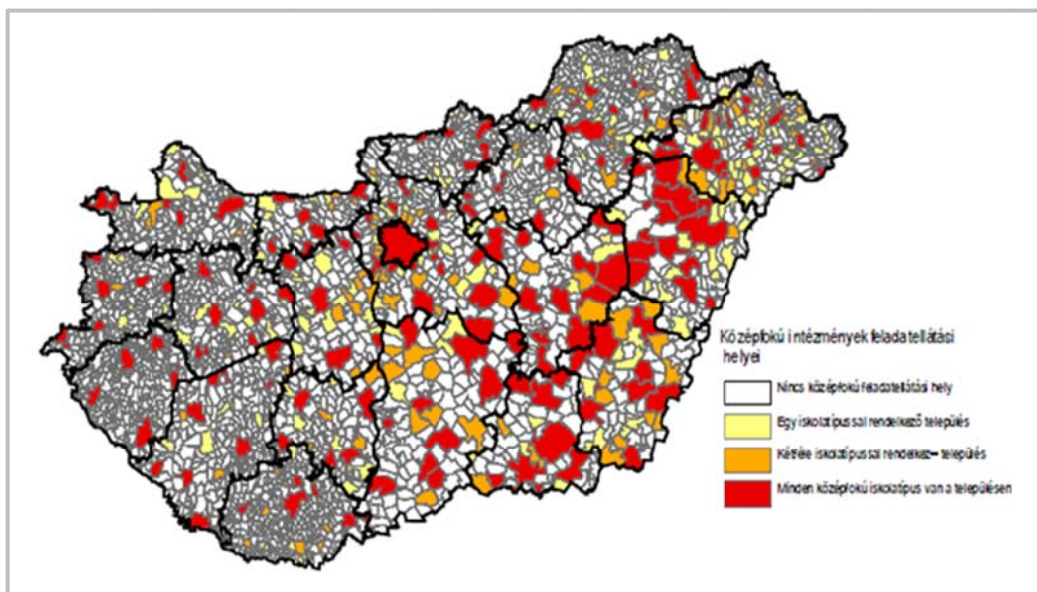
5. ábra: A középfokú oktatás intézménytípusai megyénként (2001-2011 között)

Forrás: KSH, 2013, 38

Ezzel párhuzamosan a középfokú oktatási rendszer kapcsán elmondható, hogy a szakközépiskolai helyeknek van a legnagyobb területi koncentrációja, ezek ugyanis a megyék felében kizárólag városokban működnek. A gimnáziumok legtöbbje a megyeszékhelyeken található, de a városokban is magas arányban vannak jelen, és az átlagosnál nagyobb arányuk a községekben. A szakiskolák és speciális szakiskolák területi eloszlása az előbbieknél egyenletesebb, 12%-a községekben található. Különösen nagy arányban működnek községekben Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben (lásd a 6. ábrát).

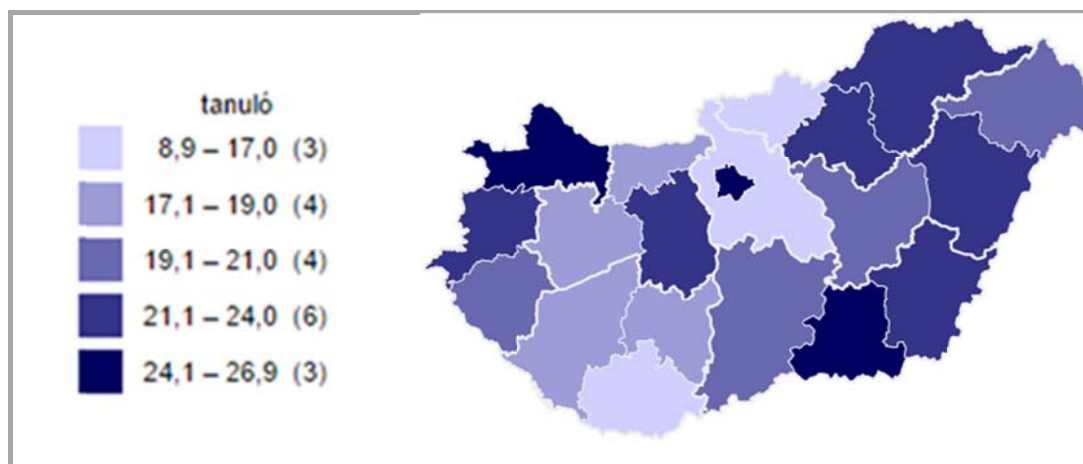
6. ábra: A települések középfokú oktatási intézményekkel való ellátottsága (2011)

Forrás: KSH, 2013, 39

A magyar szakközépiskolai tanulók száma ezzel párhuzamosan régióként is erősen differenciált megoszlást mutat (7. ábra). Amíg Budapesten, Győr-Moson-Sopron, valamint Csongrád megyében ezer lakosra több mint 25 szakközépiskolai tanuló jut, addig Pest, Nógrád, valamint Baranya megyékben ez az arány több mint 10 százalékkal alacsonyabb. Pest megye esetében érthetően Budapest vonzáskörzetének szívó hatásával magyarázható a jelenség: a motivált tanulók a budapesti agglomeráció szakközépiskoláit választják a lokális intézmények helyett. Ezzel szemben Csongrádban és Baranyában a demográfiai csökkenés is okolható ezen jelenségért. Egy másik fontos aspektusa a részvételi arány megyei szintű hullámlásának az, hogy a szakképzési rendszeren belül két középfokú oktatási intézménytípus (szakiskolák és szakközépiskolák) is versenyben állnak egymással (lásd a 7. és 8. ábrákat).

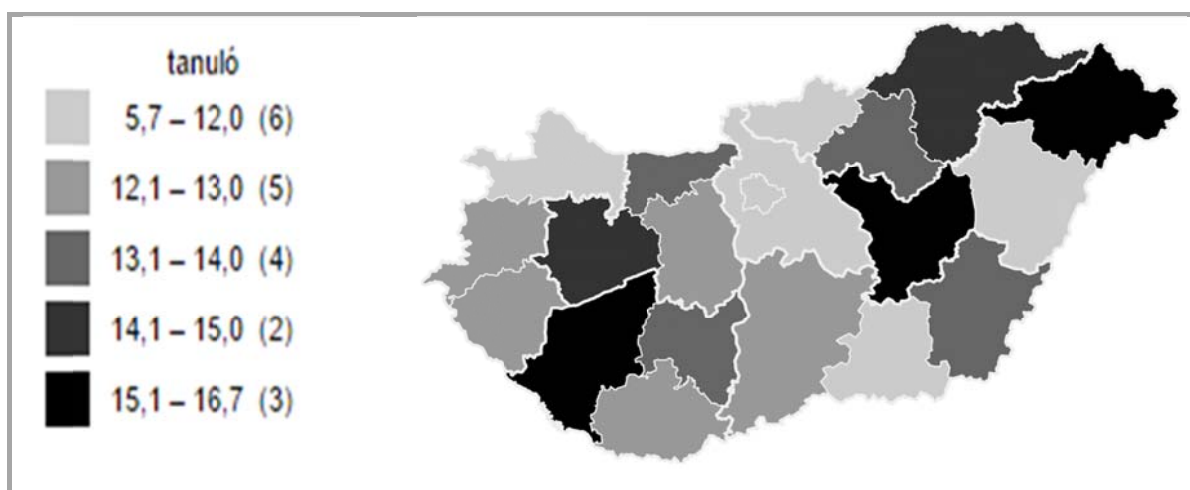
7. ábra: Szakközépiskolai tanulók száma ezer lakosra (2013/14)

Forrás: www.ksh.hu

Amennyiben a szakiskolák tanulói létszámának lokális megoszlására vonatkozó geográfiai körképet tekintjük át (8. ábra), azt tapasztaljuk, hogy a korábban listavezető megyék pozíciója visszajára fordul, ami igazolni látszik regionális szinten a szakközépiskolai és szakiskolai háttérintézmények erős komplementer funkcióját. A szakiskolai képzés terén Szabolcs-Szatmár-Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok, valamint Somogy megyék járnak élen a létszámok tekintetében.

8. ábra: Szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma ezer lakosra (2013/14)

Forrás: www.ksh.hu

A szakképzés gyökeres átalakítását a szakképzésben tanulók számának folyamatos csökkenése és az ezzel párhuzamosan jelentkező szakemberhiány, a regisztrált munkanélküliek között a szakképzetlenek magas aránya, továbbá a hiányszakmából⁵ nyugdíjba vonulók közel 50 ezer fős létszáma indokolja.

⁵ Lásd bővebben a 4. fejezetet a hiányszakmák kapcsán.

2. A szakképzési centrumok létrehozása és területi megoszlásuk

Az Országgyűlés 2015. május 27-i ülésnapján elfogadta a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény és az azokkal összefüggő tárgyú törvények módosítását, amelynek értelmében az Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartásába kerülő szakképző iskolák *szakképzési centrumokba* tömörülnek. Ugyanez a jogszabály emelte be a szakképzési törvény alapelvei közé, hogy Magyarországon az első és második, az állam által elismert szakképesítés megszerzését az állam az iskolai rendszerű szakképzés keretein belül ingyenesen biztosítja a szakképző iskolai tanulók számára. (2015. évi LXVI. törvény a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény és az azokkal összefüggő tárgyú törvények módosításáról). A jogszabály értelmében a Nemzetgazdasági Minisztérium hatáskörében kialakításra került 44 *szakképzési centrum*, amely összesen 365 tagiskolát foglal magában (Lásd bővebben I. melléklet).

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről- 2015. évi módosítás

4/B. § (1) *A felelősségi körébe tartozó szakképzési feladatot a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter az általa alapított és fenntartott szakképzési centrumok szakképző iskolai feladatot ellátó tagintézményei keretében látja el. A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter megynként legfeljebb három, a fővárosban legfeljebb tíz, költségvetési szervként működő szakképzési centrumot hozhat létre.*

(2) A szakképzési centrum kollégiumi alapeladatot, továbbá nevelő- és oktatómunkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenységet is elláthat.

(3) A szakképzési centrum alapeladatának ellátását szolgáló feladatellátási helye a szakképző iskolai feladatot ellátó tagintézményének címe. A szakképzési centrum tagintézménye több telephelyen is működhet. A több telephelyen működő tagintézmény esetében valamennyi telephelyen biztosítani kell a tagintézmény vezetőjének jogszabályban meghatározott köznevelési feladatai helyettesítés útján történő ellátását.

(4) A szakképzési centrumnak a szakképző iskolai osztályban tanulók hivatalos októberi statisztikai létszám alapján, három tanítási év átlagában számított létszáma legalább kétezer fő.

(5) A szakképzési centrum élén főigazgató áll, helyettesei a szakmai főigazgató-helyettes és a gazdasági főigazgató-helyettes. A szakképzési centrum tagintézménye élén igazgató áll, akinek helyettese igazgató-helyettesi megbízást kap. A főigazgatót és a gazdasági főigazgató-helyettest a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter nevezi ki. A szakmai főigazgató-helyettest a szakképzési centrum főigazgatója nevezi ki. A szakképzési centrum főigazgatójának és szakmai főigazgató-helyettesének az nevezhető ki, aki a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott feltételeken túl legalább hároméves szakképzési vezetői gyakorlattal vagy legalább hároméves szakképzési intézményfenntartói vagy szakképzési igazgatási, közigazgatási tapasztalattal rendelkezik.

(6) A szakképzési centrumban tagintézmény-vezetői megbízást az kaphat, aki a tagintézmény által ellátott feladatoknak megfelelő típusú önálló köznevelési intézmény, többcélú intézmény intézményvezetői megbízásához előírt feltételeknek megfelel. A szakképzési centrum tagintézmény-vezetőjét a munkáltató az oktatásért felelős miniszter egyetértésével bizza meg. Az oktatásért felelős miniszter az egyetértését csak jogszabálysértés esetén tagadhatja meg.

(7) A szakképzési centrum tagintézmény-vezetője intézményvezetői, a tagintézményvezető-helyettese intézményvezető-helyettesi illetménypótlékra jogosult.

(8) E törvény szakképző iskolára vonatkozó rendelkezéseit a szakképzési centrumra is alkalmazni kell.

A szakképzési centrum önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, többcélú köznevelési intézmény, amely egy központi egységből és tágységékből áll. A szakképzési centrumok új, önálló OM azonosítóval rendelkeznek, az intézmények OM azonosítóját megszüntette az új struktúrába rendeződés. A közalkalmazotti státuszban foglalkoztatott munkatársak jogutódlással kerültek a szakképzési centrumokhoz. A centrumok megfelelő szintű szakmai működésének garanciája, hogy a főigazgatóktól három év szakképzési vezetői vagy ilyen irányú fenntartói, közigazgatási tapasztalatot vár el, illetve kötelező gyakorlati oktatásvezető alkalmazása.

A szakképzési centrumnak mint intézménynek fenntartója a Nemzetgazdasági Minisztérium, középső szintű irányítója a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH). A centrumok feladatellátási helyei a tagintézmények. Az NSZFH dönt a beiskolázási létszámokról, az indítható osztályok, csoportok szakmaszerkezetéről, valamint koordinálja a szakképzési centrumok felnőttképzési tevékenységét, továbbá irányítja, kontrollálja és támogatja az intézmények zavartalan működését.

A szakképzési centrumok kialakítása az intézmények már meglévő szakmai és oktatási együttműködésére alapozottan jöttek létre. „A szakképzésben a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) szerepe tovább erősödött, immár dominálja e képzési szektort, és jelentős a befolyása a közoktatásra és a felsőoktatásra is.” (ReferNet Országjelentés, 2014, 10)

A szakképzés fejlesztésének mérföldköveit és átalakításának főbb prioritásait a kormány által 2015-ban elfogadott „Szakképzés a gazdaság szolgálatában” koncepció tartalmazza. A dokumentum a szakképzőiskolai rendszer hatékony és eredményes működésének alapjának az intézmények felelősségének és önállóságának biztosítását tekinti. A centrumok szakmai és gazdálkodási önállóságot, a szervezeti egységeként működő iskolák részleges gazdálkodási önállóságot kaptak. Ez nagyobb felelősséget, de egyben motivációs lehetőséget is jelent a feladatok eredményes megvalósításához, továbbá hatékonyabb munkavégzést intézményvezetőknek és pedagógusoknak egyaránt.

A tervzetben megyénként három szakképzési centrum kialakítása szerepelt, minimum kétezer fős tanulói létszámmal. A területi határok kijelölését a Nemzetgazdasági Minisztérium határozta meg és a 120/2015. (V. 21.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképzési feladatot ellátó köznevelési intézmények fenntartóváltásával összefüggő intézkedésekről jogszabályban rögzítette az átvett

intézményeket. 303 iskolát, közel 700 tagiskolát és 200 ezer diákot érintett az átvétel. A szakképzési centrumok fenntartásáért a Nemzetgazdasági Minisztérium felel, a Nemzetgazdasági Miniszter bizonyos operatív feladatokat a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatalon vagy annak vezetőjén keresztül lát el.

A 2015. július 1-én létrehozott 44 szakképzési centrum megoszlása megyénként és a fővárosban a következő földrajzi megoszlásban helyezkedik (el a NUTS 1 régiós felosztás⁶ figyelembe vételével): Közép-Magyarországon 9 szakképzési központ, a Dunántúlon 15 szakképzési központ, Észak-Magyarországon és az Alföldön pedig a legtöbb, összesen 20 szakképzési központ. Ezen központok megoszlását megyei szinten az 9. ábrán mutatjuk be. A földrajzi eloszlás tekintetében elmondható, hogy vannak olyan megye, ahol 4 szakképzési központ (Pest megye), és vannak olyan területek, ahol egy-egy szakképzési központ található megyénként (Baranya, Tolna, Nógrád, Fejér és Heves megyék). A legtöbb esetben megyénként 2-3 szakképzési központ látja el a helyi munkaerőpiac képzési igényeit.

9. ábra: A szakképzési központok megyei szintű megoszlása

Forrás: saját szerkesztés

Amennyiben megyei szinten vizsgáljuk a szakképzési intézményekhez tartozó szakiskolák területi megoszlását, akkor megállapítható, hogy a 365 tagiskolából jellemzően megyénként 14-20 intézményt találunk. A legkevesebb tagiskola Heves és Nógrád megyékben (7, illetve 9 tagiskola), a legtöbb pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg (20), Bács-Kiskun és Borsod-Abaúj-Zemplén (21-21), Győr-Moson-Sopron (23) és Hajdú-Bihar (24) megyékben található (10).

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/overview>

ábra). A Dunántúlon jellemzően kevesebb szakképző központhoz tartozó tagiskola található egy-egy megyében, mint Észak-Magyarországon vagy az Alföldön, ami korrelál a települések középfokú oktatási intézményekkel való korábban bemutatott ellátottságával (6. ábra).

10. ábra: A szakképzési centrumok tagiskolái megyei bontásban (2015/16-os tanév)

Forrás: Saját szerkesztés

Össességében megállapítható, hogy területi szempontból a szakképző központok lefedik az országos középfokú szakiskolai hálózatot, és ezáltal egy újfajta, integrált és várhatóan hatékonyabb szakképzés-struktúra kialakítását teszik lehetővé.

3. A szakképzési központok megyei szintű esetpéldáinak vizsgálata

Statisztikai adatelemzésünk során négy olyan megyei és egy budapesti szakképzési centrum demográfiai hátterét és képzési-portfolióit tekintetük át, amelyek a közleműltban kutatócsoportunk által elkészített TISZKeknek és a szakképzési centrumoknak átalakítását feldolgozó kutatásunk alapjául is szolgáltak.⁷ A kutatás fontos megállapítása volt, hogy „a TISZK jogszabályi hátterében, tartalmában, szervezeti és hatásköri jellemzőiben nem hasonlítható a Szakképzési Centrumok rendszeréhez. A Szakképzési Centrumok átfogó szervezetek, azaz magukba foglalják egy-egy földrajzi egység teljes szakképzési tevékenységét, szervezeti- és differenciált hatásköri rendszerét. Az irányítás fő kérdései, így az átfogó és az egész szervezet eredményességét meghatározó és biztosító tényezők a centrumok kezében vannak (a beiskolázás területe, az igazgatás és HR, a gazdálkodás és a pénzügyi folyamatok kezelése, a felnőttképzés), míg az operatív tevékenységhez szükséges hatásköri elemek a tagintézményeknél maradnak.” (Kraciné-Üröginé, 2015, 18)

A vizsgálat során elsőként az érintett szakképzési intézményt elemzünk demográfiai és oktatási adatokat áttekintve, a szakképzési centrumok száma és a centrumokhoz tartozó tagintézmények száma alapján (1. táblázat). A következő 5 szakképzési központ átfogó elemző statisztikai bemutatására törekszünk: Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum (12 tagiskola); Miskolci Szakképzési Centrum (12 tagiskola); Szeged Szakképzési Centrum (10 tagiskola); Székesfehérvári Szakképzési Centrum (10 tagiskola) és a Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum (6 tagiskola)

1. táblázat: A vizsgált intézmények és a szakképzésben résztvevők területei megoszlása

	Szakiskola, speciális szakiskolában tanulók száma	Szakközépiskolai tanulók száma	Szakképzési centrumok száma	A szakképzési centrumokhoz tartozó oktatási intézmények száma
Budapest	13 302	42 523	5	63
Borsod-Abaúj- Zemplén megye	8 449	15 151	3	21
Fejér megye	4 856	8 730	1	10
Jász-Nagykun- Szolnok megye	5 085	7 117	3	19

⁷ Lásd bővebben: Kraiciné Szokoly Mária - Üröginé Ácsa Anikó: *Az új törvényi változások alapján bekövetkezett TISZK átalakítások helyzete és nyomonkövetése*. Kézirat. Budapest: ELTE PPK Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet, 2015.

Csongrád megye	4 017	9 387	2	19
Összesen	35 709	82 908	14	132

Forrás: Saját szerkesztés KSH adattáblák alapján

A szakképzési centrumok kialakítását megelőző évben az összes szakiskolában és speciális szakiskolában a tanulók 35,6 %-a (szakiskolában és speciális szakiskolában tanulók létszáma 2014-ben 100.032 fő volt), a szakközépiskolai tanulók 43,9 %-a (a szakközépiskolai oktatásban résztvevők száma 2014-ben 188.762 fő) koncentrálódott a vizsgált földrajzi területekre. A vizsgált 4 megyében és Budapesten létrehozott szakképzési centrumok (14 db) aránya a teljes intézményhálózaton belül 31,8 %, míg a képző intézmények számának aránya 36,6 % az összes szakképzési centrumhoz (44 db) és intézményhez (365 db) képest.

2. táblázat: A tanulói létszámok és az intézmények számának alakulása (átlagolva)

	Területi átlagban egy szakképzési centrumra jutó tanulói terhelés (Szakiskolai tanulókat tekintetében, 100 főre kerekítve)	Területi átlagban egy szakképzési centrumra jutó tanulói terhelés (szakközépiskolai tanulók tekintetében)	Szakképzési centrumok száma	Területi vonatkozásban egy szakképzési centrumhoz tartozó oktatási intézmények átlagos száma
Budapest	2 700	8500	5	12,6
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	2 800	5100	3	7
Fejér megye	4 900	8 700	1	10
Jász-Nagykun-Szolnok megye	1700	2 400	3	6,3
Csongrád megye	2 000	4 700	2	9,5
Összesen	2 550	5 900	14	9,3

Forrás: Saját szerkesztés

Az adatok elemzése alapján megállapítható, hogy a 5 területi-földrajzi egységhez tartozó szakképzési centrumok alapján átlagosan 9 tagiskola tartozik egy új központhoz, amelyben közel hatezer fő szakközépiskolai és két és félezer fő szakiskolai, speciális szakiskolai diák tanul (2. táblázat). Fejér megyében az egy szakképzési centrumra majdnem kétszer annyi szakiskolai tanuló jut, mint a másik négy területen. A legkevesebb tanuló mindkét kategóriában Jász-Nagykun-Szolnok megyében van.

Tehát a szakképzési centrumok kialakításánál figyelembe vehető adatok egyértelműen abba az irányba mutatnak, hogy a tanulói létszám folyamatos változása és területileg egyenlőtlen eloszlása miatt jelenleg bizonyos megyék szakképző központjai fokozott terhelésnek vannak kitéve más régiók intézményeivel szemben. Indokolt lenne ezért a szakképzési centrumok kialakításánál a területi lefedettség további egyenletes biztosítása céljából a 2000 fős tanulói alsó limit mellett meghatározni egy felső korlátot is az intézmények hálózatos összekapcsolódása tekintetében, 4000-5000 tanuló szintjén.

4. A gazdaság igényei és a hiányszakmák területi eloszlása

A szakmunkások számának csökkenése és a külföldi munkavállalási kedv felerősödése az utóbbi években hiányszakmák kialakulásához vezetett Magyarországon. Ezzel párhuzamosan megnőtt a felsőoktatásban résztvevők aránya. A 2008-as gazdasági válságot követő években a fiatalabb korosztályt sújtó magas munkanélküliségi ráta a tanulmányok idejének kitolását, gyakran egy vagy több szakma diplomával párhuzamosan vagy diploma utáni megszerzését eredményezte.

A kormány ösztöndíjprogramokat indít a hiányszakmákban tanulók ösztönzésére, ahol a diákok 10-30 ezer forint ösztöndíjat is kaphatnak tanulmányi eredményüktől függően, ugyanakkor a vállalkozások közel egymillió forint támogatásban is részesülhetnek a hiányszakmákban tanuló szerződéssel foglalkoztatottak után (lásd 328/2009. (XII.29.) Korm. rendelet a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról)

A kormány minden évben rendeletben szabályozza a szakmaszerkezeti döntésre vonatkozó és a szakiskolai ösztöndíjprogramban való részvételhez szükséges alapelveket. A kormány megbízásából a hiányszakmák listái megyei szinten a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara segítségével, és gazdasági kapcsolataira támaszkodva kerülnek összeállításra, majd kerülnek a kormány által rendeleti szinten meghirdetésre.

3. táblázat: Hiányszakmák a megyékben és a fővárosban (2015)

Bács-Kiskun	Ács, Asztalos, Épület- és szerkezetlakatos, Finommechanikai műszerész, Gazda, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Kőműves és hidegburkoló, Női szabó, Szerszámkészítő, Szociális gondozó és ápoló, Mezőgazdasági gépész
Baranya	Ács, Eladó, Gazda, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Húsipari termékgyártó, Ipari gépész, Kőműves és hidegburkoló, Műanyagfeldolgozó, Női szabó, Vájár, Villanyszerelő
Békés	Ács, Épület- és szerkezetlakatos, Gazda, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Kőműves és hidegburkoló, Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő, Női szabó, Szociális gondozó és ápoló, Útépitő, Villanyszerelő, Víz-, csatorna- és közmű-rendszerszerelő
Borsod-Abaúj-Zemplén	Ács, Cukrász, Épület- és szerkezetlakatos, Gazda, Gépi forgácsoló, Gyártósori gépbeállító, Hegesztő, Mezőgazdasági gépész, Szerszámkészítő, Szociális gondozó és ápoló, Vájár, Villanyszerelő

Budapest	Asztalos, Elektronikai műszerész, Gépi forgácsoló, Húsipari termékgyártó, Ipari gépész, Kőműves és hidegburkoló, Női szabó, Pék, Szociális gondozó és ápoló, Útépitő, Villanyszerelő, Víz-, csatorna- és közmű- rendszerszerelő
Csongrád	Ács, Eladó, Épület- és szerkezetlakatos, Gépi forgácsoló, Húsipari termékgyártó, Kőműves és hidegburkoló, Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő, Mechatronikus-karbantartó, Mezőgazdasági gépész, Női szabó, Villanyszerelő, Kertész
Fejér	Abroncsgyártó, Asztalos, Dísznövénykertész, Eladó, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Ipari gépész, Kőműves és hidegburkoló, Szerszámkészítő, Szociális gondozó és ápoló, Útépitő, Villanyszerelő
Győr-Moson-Sopron	Ács, Eladó, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Ipari gépész, Járműipari fémalkatrész-gyártó, Kőműves és hidegburkoló, Szakács, Szerszámkészítő, Villanyszerelő, Dísznövénykertész, Gazda
Hajdú-Bihar	Eladó, Elektromechanikai műszerész, Épület- és szerkezetlakatos, Gépi forgácsoló, Gyártósori gépbeállító, Hegesztő, Húsipari termékgyártó, Ipari gépész, Kertész, Mezőgazdasági gépész, Szociális gondozó és ápoló, Villanyszerelő
Heves	Gépi forgácsoló, Gyártósori gépbeállító, Hegesztő, Ipari gépész, Kertész, Kőműves és hidegburkoló, Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő, Mezőgazdasági gépész, Szakács, Szociális gondozó és ápoló, Vájár, Villanyszerelő
Jász-Nagykun-Szolnok	Eladó, Épület- és szerkezetlakatos, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Húsipari termékgyártó, Ipari gépész, Mezőgazdasági gépész, Női szabó, Pék, Szociális gondozó és ápoló, Útépitő, Villanyszerelő
Komárom-Esztergom	Gépi forgácsoló, Hegesztő, Ipari gépész, Kőműves és hidegburkoló, Mezőgazdasági gépész, Műanyagfeldolgozó, Szakács, Szerszámkészítő, Szociális gondozó és ápoló, Vájár, Villanyszerelő, Lovász
Nógrád	Asztalos, Cukrász, Gazda, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Ipari gépész, Kőműves és hidegburkoló, Mezőgazdasági gépész, Női szabó, Szociális gondozó és ápoló, Vájár, Villanyszerelő
Pest	Asztalos, Elektronikai műszerész, Gépi forgácsoló, Húsipari termékgyártó, Ipari gépész, Kőműves és hidegburkoló, Női szabó, Pék, Szociális gondozó és ápoló, Villanyszerelő, Víz-, csatorna- és közmű- rendszerszerelő, Gazda
Somogy	Ács, Elektronikai műszerész, épület- és szerkezetlakatos, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Ipari gépész, Kertész, mezőgazdasági gépész, Női szabó, Szakács, Szerszámkészítő, Villanyszerelő
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Ács, Bádogos, Épület- és szerkezetlakatos, Gazda, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Ipari gépész, Mezőgazdasági gépész, Női szabó, Pék, Szerszámkészítő, Szociális gondozó és ápoló
Tolna	Ács, Asztalos, Épület- és szerkezetlakatos, Gazda, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Kőműves és hidegburkoló, Központifűtés- és gázhálózat

	rendszereszerelő, Női szabó, Szociális gondozó és ápoló, Útépítő, Villanyszerelő
Vas	Ács, Asztalos, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Ipari gépész, Kőműves és hidegburkoló, Mezőgazdasági gépész, Női szabó, Szerszámkészítő, Szociális gondozó és ápoló, Villanyszerelő, Dísznövénykertész
Veszprém	Épület- és szerkezetlakatos, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Húsipari termékgyártó, Ipari gépész, Központifűtés- és gázhálózat rendszereszerelő, Szakács, Szociális gondozó és ápoló, Vájár, Villanyszerelő, Mezőgazdasági gépész, Édesipari termékgyártó
Zala	Asztalos, Épület- és szerkezetlakatos, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Húsipari termékgyártó, Ipari gépész, Kőműves és hidegburkoló, Női szabó, Szerszámkészítő, Szociális gondozó és ápoló, Gazda, Mezőgazdasági gazdaasszony - falusi vendéglátó

Forrás: 13/2015. (II. 10.) Korm. rendelet

Az OKJ 22 szakmacsoportja közül szintén megyei szinten kerül megállapításra, hogy az adott lokális gazdasági igények szolgálatában mely területen érdemes meghatározni támogatott szakközépiskolai ágazatokat. Ez a 2015/2016. tanévtől az iskolai rendszerű képzésben megyénként és a fővárosra lebontva kerül kiadásra, a 13/2015. (II. 10.) Korm. rendelet alapján.

4. táblázat: A támogatott szakmacsoportok listája megyei bontásban (2015)

Bács-Kiskun	egészségügy, faipar, gépészet
Baranya	épületgépészet, gépészet, vegyész, vegyipar, villamosipar és elektronika
Békés	egészségügy, épületgépészet, faipar, vegyész, vegyipar
Borsod-Abaúj-Zemplén	egészségügy, élelmiszeripar, építőipar, épületgépészet, faipar, gépészet, közlekedésgépész, vegyész, vegyipar, villamosipar és elektronika
Budapest	egészségügy, egészségügyi technika, építőipar, épületgépészet, faipar, gépészet, közlekedésgépész, vegyész, vegyipar, villamosipar és elektronika
Csongrád	egészségügy, építőipar, épületgépészet, faipar, gépészet, közlekedésgépész, villamosipar és elektronika
Fejér	egészségügy, építőipar, épületgépészet, faipar, gépészet, villamosipar és elektronika
Győr-Moson-Sopron	épületgépészet, faipar, gépészet, közlekedésgépész, villamosipar és elektronika

Hajdú-Bihar	egészségügy, egészségügyi technika, élelmiszeripar, gépészet, vegyész, vegyipar, villamosipar és elektronika
Heves	bányászat, egészségügy, építőipar, épületgépészet, gépészet, villamosipar és elektronika
Jász-Nagykun-Szolnok	egészségügy, építőipar, közlekedésgépész, vegyész
Komárom-Esztergom	bányászat, egészségügy, egészségügyi technika, építőipar, épületgépészet, faipar, gépészet, közlekedésgépész, vegyész, vegyipar, villamosipar és elektronika
Nógrád	bányászat, egészségügy, egészségügyi technika, élelmiszeripar, építőipar, épületgépészet, faipar, gépészet, kohászat, közlekedésgépész, vegyész, vegyipar, villamosipar és elektronika
Pest	egészségügy, egészségügyi technika, építőipar, épületgépészet, faipar, gépészet, közlekedésgépész, vegyész, vegyipar, villamosipar és elektronika
Somogy	élelmiszeripar, faipar, gépészet, közlekedésgépész, villamosipar és elektronika
Szabolcs-Szatmár-Bereg	épületgépészet, faipar, gépészet, vegyész, vegyipar
Tolna	egészségügy, élelmiszeripar, építőipar, épületgépészet, gépészet, villamosipar és elektronika
Vas	egészségügy, épületgépészet, gépészet, vegyipar, villamosipar és elektronika
Veszprém	egészségügy, építőipar, épületgépészet, faipar, gépészet, közlekedésgépész, vegyész, vegyipar, villamosipar és elektronika
Zala	egészségügy, faipar, gépészet, vegyész, villamosipar és elektronika

Forrás: 13/2015. (II. 10.) Korm. rendelet

Ezzel párhuzamosan a Manpower multinacionális fejvadász cég is készít évente frissülő összeállítást azokról a nemzeti munkaügyi rendszerekről, amelyeken kínálja szolgáltatásait. 2015-ben Magyarországon a legnagyobb szakemberhiány az alábbiak szerint alakult, az összes állást tekintve: a szakmunkásokra van a legnagyobb igény, akiket a sofőrök, mérnökök, pénzügyi szakemberek, informatikusok, orvosok, gépkezelők és a vendéglátóipari dolgozók követnek.⁸ A középfokú végzettséget igénylő szakképesítések területi megoszlásában nem fedezhetők fel azok a regionális egyenlőtlenségek, amelyek a magyar munkaerőpiacot egyébként jellemzik.

⁸ <http://hianyszakmafelmeres.hu/>

A Nemzeti Munkaügyi hivatal statisztikáiból összeállított, a sajtóban 2014. szeptember 26-án megjelent grafika is világosan rávilágít azon párhuzamosságra, amely a megyei szinten jelentkezik az egyes hiányszakmák között (11. ábra).

11. ábra: A hiányszakmák párhuzamosságát illusztráló, a sajtóban megjelent összefoglaló

Forrás: <http://www.frisss.hu/hirek/acs-komuves-szabo-villanyszerelo>

A szakképzési centrumok, a korábban bemutatottaknak megfelelően, hazánkban elsősorban a multi-szektoriális szakképzési központokként terjedtek el, amelyek számos szakmacsoportban rendelkeznek képzés-indítási engedéllyel. A gépipari-műszaki terület a többi szakmacsoportnál még hangsúlyosabban jelenik meg képzési portfóliójukban.

Egy esetpéldával megvilágítva ez a tendencia világosan látszik: A Budapesti Komplex Szakképzési Centrum alapító okiratában a 22 szakmacsoportból bemutatja 11 tagintézményét és képzési portfólióját (az alapító okirat megtalálható az Oktatási Hivatal honlapján). A tagintézmények hálózatán keresztül összesen 139 OKJ-s szakma megszerzésére biztosít lehetőséget a tanulóknak, amelyek 16 különféle szakmacsoportba tartoznak.

Így a tanulóknak hiányszakmákra való felkészítését ezen új típusú intézmények szakmai hátterükkel megfelelő módon el tudják látni.

5. A francia szakképzési központok hálózatának bemutatása: a 40 éves GRETA

5.1. A szakképzési centrumok intézménytípusa és területi megoszlása

A szakképzési centrumok francia megfelelője a GRETA (*Groupement d'établissements*, szó szerint: „Intézmények csoportosulása”), amely intézménytípust 1971-ben hozták létre, a szakképzési törvény megreformálásával párhuzamban⁹.

A reform szellemében létrejöttek közoktatási és szakképzési intézmények hálózatos együttműködése révén a szakképzési centrumok (Greta), amelyekhez alsó-középfokú oktatási intézmények (franciául 'collèges', amelynek képzése 4 évig tart), gimnáziumok ('des lycées d'enseignement général') és szakgimnáziumok ('des lycées professionnels') csatlakozhattak.

Jelenleg 191 GRETA működik Franciaország területén. A központosítás jegyében számukat az államapparátus csökkenteni kívánja. 2013 előtt még több mint 200 szakképzési központ létezett, a tervek szerint azonban ebből 2017-re mindössze 130 körüli nagyságrend fog megmaradni.¹⁰ Jelenleg a 191 Greta területei megoszlása teljesen lefedi Franciaországot, a 101 megye ('départements') mindegyikében legalább egy szakképzési centrum működik, és a hálózat összesen 4750 képzőhelyet fog össze.¹¹

Ebből az intézményi hálóból 45 minősített szakképzési központ¹² kiemelkedik szolgáltatásaik széles repertoárja révén, amely egy speciális akkreditációval megszerezhető védjeggyel is tanúsít a képzési rendszer. Ezen szakképzési központok magas szintű, személyre szabott szolgáltatásokat valósítanak meg minőségbiztosított módon (többek között a validáció, az életpálya-tanácsadás, a kompetencia-mérleg készítése vagy a mentorálás biztosítása a validációs eljárás során).

A francia szakképzési központok a társult intézmények alapfunkcióján túl egy újfajta feladattal bővítették hálózatosodott tagintézményeik tevékenységi körét: továbbképzési vagy

⁹ Az 1971-es törvényváltozásról elérhető bővebben magyarul: Simonyi, 2001.

¹⁰ *Inspection générale*, 2015, 7.

¹¹ Ministère, 2014, 4.

¹² Ezeket franciául „GRETA plus”-nek hívják. Részletes listájuk megtalálható az alábbi honlapon: <http://eduscol.education.fr/cid47009/les-41-greta-gretaplus.html>

más néven felnőttképzési szerepkörrel ruházta fel őket az 1971-es törvény, amely második esélyként szolgált a továbbtanulásra mind a munkavállalók, mind az álláskeresők részére.

Az intézményhálózat létrehozása 3 évbe telt, és a hálózat 40 éves fennállását (1974-2014) két éve ünnepelték. Számos konferencián előkerült a múlt értékelése és a jövő fejlesztési perspektívája.¹³ A hálózatot egyébként folyamatosan értékelik, nyomon követik, és a legutóbb az évforduló kapcsán részben át is alakították – erről tanúskodnak az Oktatási Minisztérium számára készült jelentések az elmúlt időszakból (*Inspection générale*, 2006; *Direction générale*, 2010; *Inspection générale*, 2015).

A Gretak adminisztratív szempontból (vizsgajogosultság, létszámadatok lejelentési kötelezettsége) a regionális szinten létező akadémiák tanfelügyeleti rendszerének hálózatába tartoznak bele. Összesen 30 ilyen akadémia létezik, amelyek a középfokú oktatási rendszert felügyelik (12. ábra). Ezen tanfelügyeleti rendszerek regionális vezetése élén szinten egy-egy „rektor” áll¹⁴.

12. ábra: A francia „Akadémiák” regionális eloszlása

¹³ Lásd Ministère, 2014; Raymond Vatier, 2014.

¹⁴ Ez az elnevezés komolyságot sugall a középfokú oktatási rendszer számára is, nem keverendő azonban össze ez a funkció a felsőoktatási intézmények (egyetemek és politechnikumok) élén álló vezetői poszttal.

Forrás: <http://eduscol.education.fr>

A rennes-i akadémia hatáskörébe tartozik például a breton régióban működő 4 szakképzési központ: a déli (Greta de Bretagne Sud), a keleti (Greta Est Bretagne), a nyugati (Greta de Bretagne Occidentale) és a tengerparti (Greta des Cotes d'Armor) megyékben (Lásd bővebben az 1. mellékletet). A szakképzési centrumok területi eloszlása tekintetében elmondható tehát, hogy illeszkednek a közigazgatás egyéb adminisztratív-territoriális egységeihez.

A statisztikák alapján az is megállapítható, hogy az egyes akadémiák teljesítménye tanulói szempontból különböző képet mutatnak földrajzi megoszlásban. Erre általános mérőszámként a középfokú oktatás tekintetében az érettségi vizsgát sikerrel megszerzők¹⁵ arányát tekintjük át, mint fő indikátort (5. táblázat).

5. táblázat: A sikeres érettségit megszerzők aránya a vizsgára jelentkezők között

¹⁵ Egy középfokú oktatási rendszer rangját mutatja az is, hogy minden tanulónak sikerül-e teljesíteni az érettségit, akik eljutunk odáig az oktatásban, vagy csupán a kimeneti követelményeket valóban teljesítőknél. Az érettségi sikeresen megszerzése Franciaországban korábban 70-80 %os volt, azonban a 2000-es évekre az átlagos tanulói teljesítmény sokat javult. Az oktatási rendszer iránti bizalmat egyébként erősíti, hogy maga a vizsgarendszer szigorú (Lásd 2. melléklet).

Corse	95,2	TOTAL France métro. + DOM	90,9
Rennes	94,2	La Réunion	90,8
Nantes	94,2	Lille	90,6
Grenoble	93,5	Nice	90,4
Poitiers	92,5	Paris	90,3
Strasbourg	92,5	Versailles	90,1
Limoges	92,4	Rouen	90,0
Toulouse	92,2	Aix-Marseille	89,3
Clermont-Ferrand	92,1	Martinique	89,1
Besançon	92,1	Reims	88,7
Caen	92,0	Créteil	87,9
Bordeaux	91,9	Guadeloupe	87,7
Dijon	91,4	Amiens	87,6
Nancy-Metz	91,4	TOTAL DOM	84,8
Lyon	91,4	Guyane	79,4
Orléans-Tours	91,3	Mayotte	62,4
TOTAL France métro.	91,2		
Montpellier	91,1		

Académies d'outre-mer

Source : MENESR-DEPP
11/07/2014

Forrás: MENESR-DEPP, 2014

Az akadémiák tanulójának teljesítményének összevetésekor jól látszik, hogy a hagyományos értékrenddel rendelkező vidéki régiók (Rennes és Nantes) teljesítenek a legjobban, míg a migrációs háttérrel küzdő fővárosi agglomerációhoz tartozó tankerületek (Paris, Versailles), vagy Marseille, illetve a tengerentúli régiók (Réunion, Guadeloupe, Martinique) több százalékpontban elmaradnak ezektől.

A szakképzési centrumok létszámadataik tekintetében sikeres intézményeknek tekinthetők: alapításuk óta fokozatosan növekszik tanulói populációjuk (lásd a 6. táblázatot az 1985-2004. közötti időszakra).

6. táblázat: A francia szakképzési centrumokban tanulók létszáma

Vizsgált időszak	A képzésbe bevontak létszáma	A képzések keretében megtartott tanórák száma (millióban)
------------------	------------------------------	---

1985	375 000	82,3
1997	497 000	75,2
1998	505 200	73,8
1999	509 000	70,1
2000	518 000	69,8
2001	506 000	66,1
2002	485 000	65,6
2003	481 300	64,7
2004	472 900	62,3

Forrás: *Inspection générale*, 2006, 9

2013-ban 505.586 felnőtt tanulót képeztek ki a Greta intézmény-hálózatban, közel 30 ezer oktató közreműködésével, és összesen 22 ezer ember vett részt validációs eljárásban.¹⁶

Bizonyos esetekben a szakképzési centrumok együttműködése révén helyi vállalatokkal és fejlesztőintézetekkel, csúcstechnológiai képzések valósulnak meg egy-egy „szerencsésebben” lokalizált Greta esetében: az Ardennekből található Greta a szélerőenergia felhasználásával kapcsolatosan, a clermont-ferrand-i Greta aeronautikai-műszaki területen, a Lyon körzetében található Greta pedig az informatika és kiemelten a 4G-hez kötődő munkakörökre folytat speciális szakképzéseket, amelyek a teljes hálózaton belül egyedülállónak tekinthetők.¹⁷

5.2. A szakképzési centrumok reformja (2013)

2010-ben Európában számos országban érezte úgy a szakképzés politikai a válság egyik indirekt hatásként, hogy a szakképzési intézményrendszer bizonyos elemei reformra szorulnak. Franciaországban az egyik leginkább sarkalatos kérdésnek a Greta rendszer finanszírozási helyzete bizonyult: az, hogy szak- és felnőttképzési piacon létező kompetitív versenyben hogyan tarthatóak fent hatékonyan ezen állami intézmények.

A második elem a területi lefedettség lehetőség szerinti erősítése, a tagintézmények intenzívebb feladat vállalásán keresztül, valamint ezzel összekapcsolódva a helyi munkaerőpiac igényeinek előtérbe helyezése. Ezt hálózatoság, és a szakképzési centrumok közötti hatékonyabb együttműködés megvalósítás keresztül próbálják elérni.¹⁸

¹⁶ Ministère, 2014, 4.

¹⁷ Ministère, 2014, 9-11.

¹⁸ *Inspection générale*, 2015, 7.

Ebben a tekintetben a reformmal együtt járó átalakítások során három kifejezetten szenzitív és megoldandó területet érintettek:¹⁹

- Hogyan lehet úgy megőrizni egy egyensúlyi állapotot, a szakképzési centrumok összevonása mellett, ami az emberi és tárgyi erőforrások összekapcsolása révén a fiskális hatékonyságuk megnövelésével járhat együtt, ugyanakkor a korábbihoz közel azonos területi lefedettségű képzési kínálat megőrzése is biztosított marad?
- Melyek megfelelőbbek a helyi társadalom számára: a szakterületileg specializált vagy pedig a multi-szektoriális képzéseket folytató szakképzési centrumok?
- Mely földrajzi zónát szükséges elsősorban figyelembe venni az intézményi és képzési hatókörök újrarajzolásánál: a régiót, a megyét vagy pedig akár több tanfelügyelet által határolt földrajzi egységeket is?

A választ a racionalizáció és az összevonás során a megyei szintű tevékenységi hatáskörben vélték egyhangúan megtalálni a francia oktatási rendszer vezetői, olyan módon, hogy az intézmények megfelelően igazodjanak a helyi viszonyokhoz is.

Néhány esetben találkozunk a központosítás során olyan esetekkel, amikor a területi összevonások szakmai átalakításokkal is párosulnak: Créteil tanfelügyeleti körében a reform előtt 13 különféle szakképzési centrum működött, amelyek számát hatra redukálták, oly módon, hogy megyénként 2-2 specializált szakképzési központot tartottak fent, amelyek mindösszesen két szakmacsoportra specializálódtak. Három esetben műszaki területhez kötődő szakképzés, három esetben pedig gazdasági területhez kötődő szakképesítések szervezésére koncentrálnak ezentúl az intézmények a créteil-i akadémia hatáskörében. Azon régiókban, ahol magasabb számban fenntartják erősebb fúziók nélkül a korábbi szakképzési centrumok rendszerét, ezt a stratégiát a szak- és felnőttképzési igények közvetlen helyi kielégítésének szükségességével indokolják (Amiens és Clermont-Ferrand körzetében 9-9, Besançon körzetében pedig 7 Greta üzemel továbbra is.).²⁰ Azokban a korábbi jelentős Greta-hálózatokat fenntartó régiókban, ahol az összevonás erősebb volt (például Toulouse esetében 10-ről 4-re redukálták az intézmények számát) ún. szak- és felnőttképzés-szervező szatellit irodák kerültek kialakításra (franciául 'agences' vagy 'antennes'). A poitiers-i szakképzési központ munkáját például 8, a breton hálózat munkáját 13 ilyen képzésszervezési iroda segíti a jövőben .

¹⁹ *Inspection générale*, 2015, 7.

²⁰ *Inspection générale*, 2015, 8-9.

5.3. A francia szakképzési centrumok képzést kiegészítő szolgáltatásai

A francia szakképzési központok tevékenységüket az alábbi fontosabb képzéseket kiegészítő szolgáltatásokkal gazdagítva folytatják: életpálya-tanácsadás, kompetenciamérleg készítése, validációs eljárás, és a validációhoz kötődő mentorálás biztosítása. Ezen szolgáltatások működtetése a magyar rendszer hatékonyságát, gazdasági megfelelését, és a szakképzési centrumokban tanulók sikeresebb karriertervezését is elősegíthetné.

A. Életpálya-tanácsadás

Az életpálya-tanácsadási funkciókat a kompetenciamérleg készítésével egyetemben a Greta-k berkeiben működő 170 mérő-tanácsadó iroda ('espace bilan-orientation') látja el a felnőtt tanulók számára. (Ezt a rendszert a köz- és felsőoktatásban részt vevők tanulói populáció számára kialakított 582 irodából álló tanácsadó és tájékoztató központok (*Centre d'information et d'orientation*) hálózata egészíti ki a 16-25 éves korcsoport számára. Így elmondható, hogy Franciaországban a két hálózat segítségével az egész életpályára kiterjedően megvalósul a pályaaorientáció, illetve életpálya-tanácsadás.

Franciaországba az életpálya-tanácsadás rendszerében²¹ évente közel 30 ezer fő vesz részt különböző szolgáltatásokban országszerte, ahol erre a területre szakosodott munkapszichológusok, tanácsadó szakpszichológusok, és emberierőforrás-tanácsadásra szakosodott szakemberek állnak rendelkezésre.

Az életpálya-tanácsadási szolgáltatás sajátosságai közé tartozik a francia képzési rendszerben, hogy az első konzultáció ingyenes, biztosított az országos lefedettség, alapos, ugyanakkor semleges a tájékoztatás, személyre szabottak a szolgáltatások a minőségdíjjal rendelkező intézményeknél, valamint az etikus és a megkülönböztetés nélküli tanácsadói magatartást. (<http://eduscol.education.fr/>)

²¹ <http://eduscol.education.fr/cid47013/170-espaces-bilan-orientation-pour-adultes.html>

B. Kompetencia-mérleg készítése

A szakképzési központok 175 intézményében adott jelenleg a kompetencia-mérés készítésének lehetősége.²² A kompetencia mérleg (bilan de compétences) eszközét 1986-ban vezették be Franciaországban, és eredetileg a Munkaügyi Minisztérium hatáskörében létrehoztak 110 Független Kompetencia-Mérő Központot (*Centre Interinstitutionnel de Bilan de Compétences*).

A kompetencia-mérleg készítése szorosan összefügg az életpálya-tanácsadás funkciójával, azonban annál több, méréssel összekötött komplexebb szolgáltatásról van szó ebben az esetben. 1991-ben az eszköz igénybevételét individuális jogként foglalták törvénybe: minden munkavállaló, aki 5 év munkatapasztalattal rendelkezik, jogosult a kompetenciamérleg elkészíttetésére, és ehhez a törvény 24 óra időtartamú szabadságot is garantál.

A francia kompetenciamérleget (lásd 7. táblázat) a jövőbeni karriertervezéshez, tovább- és átképzések kiválasztásának segítéséhez használják, egyaránt alkalmazzák munkavállaló és álláskereső személyek esetében.²³ A 45 év feletti alkalmazottak részére, akik 20 év munkatapasztalattal rendelkeznek, és legalább egy éve dolgoznak egy vállalatnál, 2003 óta kötelező a kompetencia-mérleg készítése Franciaországban.²⁴

7. táblázat: A kompetencia-mérleg funkciója

	A kompetencia-mérleg
Célja	Személyes tanácsadás biztosítása, az eljárásban részt vevő számára jövőbeli karrierjének megtervezéséhez, illetve át- vagy továbbképzéséhez segítségnyújtása.
Kik számára?	Az alkalmazásban állók és a munkaerőpiacról ideiglenesen vagy tartósan kiszorulók részére.
Mit tesz lehetővé?	A szakmai és személyes kulcskompetenciák felmérését, a karrier lehetőségek reális felmérését, az önismeret erősítését. Az értékelés figyelembevételével megkezdhető egy formális tanulási folyamat, egy validációs eljárás, illetve sor kerülhet pályamódosításra is.
Ki dönt?	A kompetencia-mérleg eredményeinek figyelembevételével a résztvevő pályafutásával kapcsolatban, helyes önismereten alapuló, racionális döntést

²² Ministère, 2014, 4.

²³ Bajomi, 2002.

²⁴ Dennery, 2004, 235.

	tud hozni. A kompetencia-mérleg elkészítésének nincs az oktatási intézményekhez kötődő operatív következménye.
--	--

Dennerly, 2004. alapján

Andragógiai szempontból a kompetencia-mérleg nem szummatív, hanem diagnosztikus céllal kerül alkalmazásra, a validációtól eltérően. „A mérlegkészítés folyamata három szakaszra osztható: egy interjúval kezdődik, ahol motiválják a klienst és ismertetik a mérlegkészítés eljárását, a feltáró szakaszban felméri és elemzi a kliens életútja során megszerzett ismereteket és tapasztalatokat, esetleg személyiségteszteket is alkalmaznak, a harmadik szakaszban a mérlegkészítő szakember a klienssel folytatott párbeszéd során kijelöli a teendőket, azaz egyfajta pálya- és karriertanácsadást nyújt.”²⁵ Az eljárás célja, hogy leltár készüljön a résztvevő meglévő kompetenciáiról, valamint a jövőbeni lehetőségeinek feltárásáról.

Az alsace-i Greta hálózat honlapján²⁶ ismertetésre kerülnek a kompetencia-mérleg finanszírozási módja: az állampolgár önköltséges finanszírozási mód mellett, regionális vagy állami támogatással, illetve az ún. OPCA szervezetek (tanulástámogató ágazati szakképzés-fejlesztési pénztárak) ösztöndíjának igénybevételevel is élhet, illetve bizonyos speciális esetekben a munkaadók finanszírozzák az eljárást.

Lemoine (2009) a kompetencia-mérlegről készült monográfiájában részletesen ismerteti a mérlegkészítő (*le conseiller-bilan*) szerepét (47-55.), valamint az eljárás során alkalmazott interjú és tesztek mérés-módszertani kérdéseit (73-90). A kompetencia-mérleg készítése során háromféle interjút használnak: a tájékozódási interjút, a feltáró interjút és a strukturált interjút. A feltáró interjú során a személyes és szakmai életút feltárása a cél: „A módszer lényege abban rejlik, hogy az interjúalany a szakmai tapasztalatai összegzése közben azonosítja a kompetenciáit, képességeit, tudatosítja motivációját, a munkához kötődő értékrendszerét, érdeklődési köreit, és azon elvárásait, amit a munkával szemben támaszt.”²⁷ A szóbeli kommunikáció mellett sztenderdizált pszichometriai tesztek is alkalmaznak a kompetencia-mérleg készítése során (elsősorban motivációs, képességfelmérő és személyiségteszteket). A tesztek azonban a klasszikus alkalmazásuktól eltérően nem összehasonlítás céljával készülnek, hanem kiegészítő elemei annak a folyamatnak, amely révén „a kedvezményezett felfedezheti személyes kompetenciáit, és tudatosíthatja őket.”²⁸

²⁵ Kraiciné, 2006, 78. Lemoine, 2009, 36-42.

²⁶ Lásd <http://www.gretanet.fr/index/bilan.php> (letöltés: 2016. január 20.).

²⁷ Lemoine, 2009, 77.

²⁸ Lemoine, 2009, 90.

A kutatók egyetértenek abban, hogy a francia kompetencia-mérleg a francia szak- és felnőttképzési rendszer egy kiemelt fontosságú eleme az élethosszig tartó tanulás megvalósítása céljából.

C. A validációs eljárás biztosítása

A 45 védjeggyel is minősített szakképzési központban nem csupán életpálya-tanácsadásra, vagy kompetencia-mérleg készítésére, hanem validációs eljárás indítására, illetve az ahhoz kapcsolódó mentorálási szolgáltatás igénybevételére is lehetőség van.

Eredetileg 2002 januárjában született meg az a társadalmi modernizációs törvény ('la loi de la modernisation sociale'), amely lehetővé teszi, hogy a validációs eljáráson keresztül a teljes diploma vagy szakképzettség megszerezhető legyen oly módon, hogy ahhoz egyetlen klasszikus értelemben vett vizsgamodult sem kell teljesíteni a formális tanulási utakon keresztül. Ezt az újítást teljes nevén az előzetes tapasztalati tudás elismeréseként (*Validation des acquis de l'expérience* – VAE) vezették be, és egy méréssel összekapcsolt hivatalos eljáráson keresztül valósul meg.

„Minden egyes aktív állampolgárnak jogában áll elismertetnie a szakmai tapasztalati úton elsajátított tudását, amelyet munkaterületén szerzett, egy olyan szakképzettség vagy diploma formájában, amely szerepel a szektorális ágazatok Nemzeti Munkaügyi Paritásos Bizottságának listáján (*Commission Paritaire Nationale de l'Emploi*) és felvételre került a Szakmai Képesítések Nemzeti Jegyzékébe (*Répertoire National des Qualifications Professionnelles* – RNCP). Amennyiben az eljárásban érintett személy alkalmazott, joga van a validációs eljáráshoz szabadság igénylésére.”²⁹ (Vö. 8. táblázat)

8. táblázat: A validációs eljárás funkciója

	A teljes validáció (VAE) funkciója
Célja	A jelölt mentesítése egy adott végzettség formális úton történő tanulása alól; annak vizsgálata, hogy a jelölt rendelkezik-e a végzettségnek megfelelően előírt kompetenciákkal.
Kik számára?	A jelöltnak igazolnia kell legalább 3 éves tevékenységet a végzettséghez kapcsolódó oktatási területnek megfelelően, amely egyaránt származhat alkalmazotti vagy önkéntes munkavégzés területéről.
Mit tesz lehetővé?	A munkatapasztalatnak megfelelő végzettség megszerzését, a tapasztalati tudás intézményesítési eljárásán keresztül. A vizsgálat eredménye lehet teljes vagy részleges elismerés, illetve a jelölt kérelmének elutasítása.
Ki dönt?	Egy vizsgabizottság, amelyben egyaránt szerepelnek gyakorlati szakemberek és az adott szakterület oktatói.

²⁹ A 2002. január 17. törvény 133. paragrafusa, 5. bekezdés, a Munka Törvénykönyvének L 900-1. cikkelye.

A törvény bevezetési óta ez az alternatív képzettségi út relatív népszerűségnek örvend, az eljárás viszonylag hosszú időtartama ellenére (6-9 hónap): közel 130 ezer ember szerzett végzettséget 2007 óta ezen az úton. 2013-ban pedig összesen 22 ezer ember vett részt validációs eljárásban, akik közül 90% megszerezte a teljes végzettséget.³⁰

D. A validációhoz kötődő mentorálás biztosítása

A validációhoz kapcsolódó mentorálás számos szakképzési központban igénybe vehető, 49-ben azonban, amelyek rendelkeznek a Greta+ minőségi védjeggyel, a szolgáltatás biztosítását a szervezetek önmaguk számára kötelezőnek tekintik.

A mentorálás a tanácsadás egy speciális formája a validáció során, ami egy képzőintézményben, egy vizsgaközpontban, vagy munkahelyi keretek között valósul meg. A mentorálás célja, hogy segítsen a jelöltet szakmai portfólió elkészítésében, valamint a felkészülésében a vizsgabizottság előtti szóbeli fordulóra. A mentor közvetlen és rendszeres kapcsolatban áll a jelöltekkel, és a szakmai-módszertani támogatás mellett operatív módon is segíti munkájukat, részfeladatok és határidők kitűzésével, ellenőrzésével.

Marie-Hélène Jacques a következőképpen emeli ki a mentor munkájának főbb sajátosságait egy tudományos elemzésében: „A mentor munkája megkönnyíti a jelöltek számára a validációs eljárást, különösen azok számára, akiknek fogalmazási problémái vannak, és az ideális mentor egyszerre szakmailag hozzáértő, jóindulatú, határidőket kitűző, és a munkát szervező feladatokat lát el. Alapvető feladata – a törvényhozás szemében – hogy átsegítse a résztvevőket a validáció akadályain.”³¹ A mentorálási szolgáltatás a provence-i szakképzési központ esetében³² 15-18 tanácsadási óra között mozog, amely teljesen személyre szabott, és a jelentkező igényeinek megfelelően akár rövidebb időtartamú is lehet.

Magyar nézőpontból a mentori munka leginkább a felsőoktatási szektorból ismert szakdolgozati témavezető által elvégzett feladatokhoz hasonlít a validációs mentor munkája, és statisztikailag igazolt tényként tartják számon, hogy a mentorált jelöltek nagyobb

³⁰ Ministère, 2014, 4.

³¹ Jacques, 2009, 168.

³² [http://www.gretanet.com/formation.php?id_formation=1787&id_position=0&id_structure=-1&id_zone=-1&id_filiere=\(36\)&saisie=&page_greta=-1](http://www.gretanet.com/formation.php?id_formation=1787&id_position=0&id_structure=-1&id_zone=-1&id_filiere=(36)&saisie=&page_greta=-1) (Letöltés: 2016. január 21.)

százalékban teljesítik sikerrel a validációs eljárás követelményeit, illetve kevésbé morzsolódnak le a viszonylag hosszú időtartamú (6-9 hónap) felkészülés során.

6. Javaslatok a hazai szakképzési központok további fejlesztésére

Elemzésünkéből kitűnik, hogy a szakképzési központok területileg jól lefedik a hazai képzési kínálatot, és képzési portfóliójukban meg tudnak felelni megyei szinten feltárt gazdasági követelményeknek. Ezt a gazdasági igényekhez történő alkalmazkodást az intézményhálózat új struktúrája még hatékonyabban fogja szolgálni azzal, hogy bizonyos döntések a képzések indításával kapcsolatban -- a szubszidiaritás elvének megfelelően -- központi hatáskörből lokális döntési hatáskörbe kerültek.

A területi strukturálás azonban differenciáltabb tehermegosztással párosulna abban az esetben, ha a szakképzési centrumok kialakításánál minimum mellett maximum létszámok is megadásra kerülnének (2000 és 5000 közötti tanulói létszámmal), elkerülve a kezelhetetlen létszámú 'mamutintézmények' kialakulását.

A komparatív elemzésnek alávetett francia szakképzési központok is hasonló területi lefedettséget biztosítanak országosan, ezen felül azonban rendelkeznek néhány olyan sajátossággal, amely a magyar rendszer számára is megfontolandó lehet. Érdekes lenne bevezetnie a francia Greta+ minőségdíjhoz hasonlóan hazánkban is egy olyan védjegyet, amely a magasabb szinten teljesítőket jellemzi. Érdekes lenne továbbá a rendszer fejlesztése szempontjából olyan felnőttképzési szolgáltatások rendszerszerű kiépítésére, amelyek az egész életen át tartó tanulás eszköztárába tartoznak, mint az életpálya tanácsadó hálózat kiépítése, illetve megerősítése a szakképzési központokban, vagy középtávon a kompetenciamérleg eszközének implementálása.

Felhasznált irodalom

(A külön nem jelölt internetes források letöltése egységesen: 2016. január 20.)

Jogsabályok

2015. évi LXVI. törvény a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény és az azokkal összefüggő tárgyú törvények módosításáról
- 13/2015. (II. 10.) Korm. rendelet a 2015/2016-os tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2015/2016-os tanévben induló képzésekben szakiskolai tanulmányi ösztöndíjra jogosító szakképesítésekről
- 1040/2015. (II. 10.) Korm. határozat A „Szakképzés a gazdaság szolgálatában” című koncepcióról
- 120/2015. (V. 21.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképzési feladatot ellátó köznevelési intézmények fenntartóváltásával összefüggő intézkedésekről
- 146/2015. (VI. 12.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképző intézmények átadásáról, valamint egyes kormányrendeleteknek a szakképzés intézményrendszerének átalakításával összefüggő módosításáról
- 328/2009. (XII.29.) Korm. rendelet a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról
2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 328/2009. (XII.29.) Korm. rendelet a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról

Internetes források

Szakképzési centrumok tájékoztató honlapja:

<http://szakkepzesicentrumok.szakkepzocentrum.hu/>

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

www.nive.hu

Szakirodalom

Assises nationales des GRETA (2012): *Livre blanc des Greta* (A szakképzési központok fehér könyve), 8 kiadás.

https://www.snes.edu/IMG/pdf/livre_blanc_des_greta_v9_1_600dpi.pdf

Bajomi Iván (2002): *Az iskolán kívül elsajátított készségek és tudások elismertetése Franciaországban*. Új Pedagógiai Szemle 10 (2002), 115-121.

<http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=2002-11-vt-Bajomi-Iskolan>

Benkei-Kovács Balázs (2009): *Az előzetes tudás elismerésének (Validation des acquis de l'Expérience) gyakorlata Franciaországban*. Pedagógusképzés 2009, 4. szám, 111-121.

Benkei-Kovács Balázs (2010): *Az előzetes tudás validálásának hazai és nemzetközi gyakorlata*. In: Henczi Lajos (szerk.) (2010), *A szak- és felnőttképzés-szervezés gyakorlata*, II. kötet, 25. számú cikk, 1- 24.

Benkei-Kovács Balázs (2012): *Az előzetes tudás elismerési rendszereinek komparatív andragógiai vizsgálata*, Budapest.

Bükki Eszter, Domján Krisztina, Mártonfi György, Vinczéné Fekete Lídia: *A szakképzés Magyarországon. ReferNet országjelentés*. Oktatásfejlesztési Observatory Központ -- Budapesti Corvinus Egyetem, 2014

Dennerly, Marc (2004) : *Réforme de la formation professionnelle*. Issy-les-Moulineaux: ESF.

Direction générale de l'enseignement scolaire (2010): *Le réseau des Greta et les conseillers en formation continue* (A szakképzési központok hálózata és a életpálya-tanácsadási funkció). Paris: Ministère de l'Éducation Nationale, 2010.

Inspection générale de l'administration de l'éducation nationale et de la recherche (IGNAER) (2006):

Rapport sur la situation des Greta (Jelentés a szakképzési központok helyzetéről), Paris:

Ministère de l'Éducation Nationale. <http://media.education.gouv.fr/file/26/0/4260.pdf>

Inspection générale de l'administration de l'éducation nationale et de la recherche (IGNAER)

(2015): *Premiers éléments de bilan sur la mise en oeuvre de la réforme des GRETA* (Első áttekintés a szakképzési központok reformjának végrehajtásáról),

http://cache.media.education.gouv.fr/file/2015/90/2/2015-046_reforme_GRETA_488902.pdf

Jacques, Marie-Hélène (2009): *Validation des acquis de l'expérience et accompagnement: « seconde chance » ou nouveau risque d'inégalité. L'Orientation scolaire et professionnelle* 38 (2009), numéro 2, 161-181.

Keretstratégia - Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája a 2014/2020 közötti időszakra. Magyarország Kormánya, 2014,

<http://www.kormany.hu/download/7/fe/20000/Eg%C3%A9sz%20%C3%A9leten%20%C3%A1t%20tart%C3%B3%20tanul%C3%A1s.pdf>

Kraiciné Szokoly Mária (2006a) (szerk.): *Felnőttképzési kísérlet a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatásáért*. Pécs: PTE FEEK.

Kraiciné Szokoly Mária - Üröginé Ácsa Anikó: *Az új törvényi változások alapján bekövetkezett TISZK átalakítások helyzete és nyomonkövetése. Kézirat*. Budapest: ELTE PPK Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet, 2015.

KSH: Óvodától a munkahelyig, 2013 június.
http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/ovoda_mhely11.pdf

Lemoine Claude (2009) : *Se former au bilan de compétences*. Paris: Dunod.

Mártonfi György: Korai iskolaelhagyás a magyarországi szakképzésben. ReferNet országjelentés. Oktatásfejlesztési Observatory Központ -- Budapesti Corvinus Egyetem, 2013.

Ministère de l'Éducation Nationale (2014): *Les 40 ans Greta*.

<http://www.education.gouv.fr/cid82720/les-greta-fetent-leur-40e-anniversaire.html>

Quel avenir pour les Greta? Dossier spécial, in *Direction: Revue de Syndicat national des personnels de direction de l'éducation nationale* 2010, Numéro 183, 47-57.

Raymond Vatier (2014): *L'anniversaire des Greta - Une occasion de rappeler l'origine de la formation d'adultes à l'Education nationale et de tirer des leçons pour l'avenir*, ANACFOC (Association nationale des conseillers an formation continue), 2014. október 06.

Simonyi Ágnes (2001): *Szakképzés és szociális párbeszéd Franciaországban*. In: dr. Benk Magdolna (szerk.), *A szociális partnerek szerepe a szakképzésben: Nyolc európai uniós ország tapasztalata*. Budapest: NSZI, 70-92.

Varga Júlia, *Oktatás-gazdaságtan*. Budapest: Közgazdasági Szemle Alapítvány, 1998.

Ábrák, táblázatok és mellékletek jegyzéke

Ábrák

1. ábra: Fiatalok munkanélkülisége a világon, 1995–2015
2. ábra: A munkanélküliség alakulása hazánkban (2007-2013)
3. ábra: A munkanélküliség Magyarországon területi megoszlásban (2014)
4. ábra: A NEET ráta regionális megoszlása Magyarországon 2013-ban
5. ábra: A középfokú oktatás intézménytípusai megyénként (2001-2011 között)
6. ábra: A települések középfokú oktatási intézményekkel való ellátottsága (2011)
7. ábra: Szakközépiskolai tanulók száma ezer lakosra (2013/14)
8. ábra: Szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma ezer lakosra (2013/14)
9. ábra: A szakképzési központok megyei szintű megoszlása
10. ábra: A szakképzési centrumok tagiskolái megyei bontásban (2015/16-os tanév)
11. ábra: A hiányszakmák párhuzamosságát illusztráló, a sajtóban megjelent összefoglaló
12. ábra: A francia „Akadémiák” regionális eloszlása

Táblázatok

1. táblázat: A vizsgált intézmények és a szakképzésben résztvevők területei megoszlása
2. táblázat: A tanulói létszámok és az intézmények számának alakulása (átlagolva)
3. táblázat: Hiányszakmák a megyékben és a fővárosban (2015)
4. táblázat: A támogatott szakmacsoportok listája megyei bontásban (2015)
5. táblázat: A sikeres érettségizők megszerzők aránya a vizsgára jelentkezők között
6. táblázat: A francia szakképzési centrumokban tanulók létszáma
7. táblázat: A kompetencia-mérleg funkciója
8. táblázat: A validációs eljárás funkciója

Mellékletek

1. melléklet: A hazai Szakképzési Centrumok és tagiskoláinak listája
2. melléklet: A breton régió Greta hálózata

1. melléklet: A szakképzési centrumok listája

Forrás: www.nive.hu³³

Centrum neve és OM azonosítója és címe	Tagintézmény-iskola neve
Bajai Szakképzési Centrum OM - 203028 6500 Baja, Petőfi Sándor utca 1.	Bajai Szakképzési Centrum Bányai Júlia Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája
	Bajai Szakképzési Centrum Jelky András Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Bajai Szakképzési Centrum Dózsa György Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Bajai Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Humán és Kereskedelmi Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Bajai Szakképzési Centrum Türr István Gazdasági Szakközépiskolája
Békéscsabai Szakképzési Centrum OM - 203029 5600 Békéscsaba, Gyulai út 32/1	Békéscsabai Szakképzési Centrum Gépészeti és Számítástechnikai Szakközépiskolája
	Békéscsabai Szakképzési Centrum Kemény Gábor Logisztikai és Közlekedési Szakközépiskolája
	Békéscsabai Szakképzési Centrum Zwack József Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája
	Békéscsabai Szakképzési Centrum Trefort Ágoston Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Békéscsabai Szakképzési Centrum Kós Károly Építő-, Fa- és Szolgáltatóipari Szakképző Iskolája
	Békéscsabai Szakképzési Centrum Széchenyi István Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Békéscsabai Szakképzési Centrum Vásárhelyi Pál Szakközépiskolája és Kollégiuma

³³ https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=595&Itemid=267

	Békéscsabai Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Szakközépiskolája és Kollégiuma
Berettyóújfalui Szakképzési Centrum OM - 203030 4100 Berettyóújfalu, Eötvös utca 1.	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Veres Péter Gimnáziuma és Szakképző Iskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Bessenyei György Szakközépiskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Eötvös József Szakképző Iskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Bocskai István Gimnáziuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Veress Ferenc Szakképző Iskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Gimnáziuma és Szakképző Iskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Csiha Győző Szakképző Iskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Közgazdasági Szakközépiskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Bocskai István Szakképző Iskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Népi Kézműves Szakiskolája és Kollégiuma
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum József Attila Gimnáziuma és Szakképző Iskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Karacs Ferenc Gimnáziuma és Szakképző Iskolája
	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Karacs Ferenc Gimnáziuma és Szakképző Iskolája
Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum OM - 203061 1074 Budapest, Dohány utca 65.	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Békésy György Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Berzeviczy Gergely Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Csete Balázs Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Harsányi János Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Hunfalvy János Két tanítási Nyelvű Közgazdasági és Kereskedelmi Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum II. Rákóczi Ferenc Közgazdasági Szakközépiskolája

	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Károlyi Mihály Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Keleti Károly Közgazdasági Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Pesterzsébeti Közgazdasági Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Széchenyi István Kereskedelmi Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Szent István Közgazdasági Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Terézvárosi Kereskedelmi és Közgazdasági Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskolája
Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum OM – 203031 1139 Budapest, Váci út 179-183.	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Arany János Műszaki Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Bánki Donát Közlekedésgépészeti Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Szakközépiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Csonka János Műszaki Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Eötvös Loránd Szakközépiskolája és Szakiskolája

	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Ganz Ábrahám Két Tanítási Nyelvű Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Katona József Szakközépiskolája, Szakiskolája és Felnőttoktatási Gimnáziuma
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Kossuth Lajos Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Magyar Hajózási Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Mechatronikai Szakközépiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Öveges József Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Szily Kálmán Műszaki Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
Budapesti Komplex Szakképzési Centrum OM - 203032 1211 Budapest, Tanműhely köz 7.	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Kézművesipari Szakképző Iskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Erzsébet Királyné Szépművészeti Szakközépiskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Kaesz Gyula Faipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Kozma Lajos Faipari Szakközépiskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Mátyás István Szakképző Iskolája és Speciális Szakiskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Modell Divatiskolája, Iparművészeti, Ruha-és Bőripari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Pogány Frigyes Szakközépiskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Schulek Frigyes Két Tanítási Nyelvű Építőipari Szakközépiskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Újbudai Speciális Szakiskolája
	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Weiss Manfréd Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma

	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Ybl Miklós Építőipari Szakképző Iskolája
Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum OM - 203058 1146 Budapest, Thököly út 48-54.	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Bolyai János Műszaki Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Egressy Gábor Két Tanítási Nyelvű Szakközépiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Pataky István Híradásipari és Informatikai Szakközépiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Puskás Tivadar Távközlési Technikum Infokommunikációs Szakközépiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Than Károly Ökoiskolája, Gimnáziuma, Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Trefort Ágoston Két Tanítási Nyelvű Szakközépiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Verebély László Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskolája és Szakiskolája
Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum OM - 1134 Budapest, Huba utca 7.	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Bókay János Szakközépiskolája
	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Dobos C. József Szakképző Iskolája
	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Fodor József Szakképző Iskolája
	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Giorgio Perlasca Szakközépiskolája és Szakiskolája

	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Gundel Károly Szakképző Iskolája
	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Kanizsai Dorottya Szakképző Iskolája
	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Raoul Wallenberg Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Semmelweis Ignác Szakképző Iskolája
	Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Szamos Mátyás Szakközépiskolája és Szakiskolája
Ceglédi Szakképzési Centrum OM - 203068 2700 Cegléd, Malom tér 3.	Ceglédi Szakképzési Centrum Bem József Műszaki Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Ceglédi Szakképzési Centrum Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolája
	Ceglédi Szakképzési Centrum Nagykáta Ipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Ceglédi Szakképzési Centrum Szténi József Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Ceglédi Szakképzési Centrum Ungváry László Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
Debreceni Szakképzési Centrum OM - 203033 4030 Debrecen, Fokos utca 12.	Debreceni Szakképzési Centrum Baross Gábor Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Debreceni Szakképzési Centrum Beregszászi Pál Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Közgazdasági Szakközépiskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Brassai Sámuel Gimnáziuma és Műszaki Szakközépiskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Dienes László Gimnáziuma és Egészségügyi Szakképző Iskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Irinyi János Gimnáziuma, Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Könnyűipari Szakképző Iskolája és Speciális Szakiskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Mechwart András Gépipari és Informatikai Szakközépiskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskolája

	Debreceni Szakképzési Centrum Povolny Ferenc Szakképző Iskolája és Speciális Szakiskolája
	Debreceni Szakképzési Centrum Vegyipari Szakközépiskolája
Dunaújvárosi Szakképzési Centrum OM - 203034 2400 Dunaújváros, Római körút 51.	Dunaújvárosi Szakképzési Centrum Dunaferr Szakközép- és Szakiskolája
	Dunaújvárosi Szakképzési Centrum Bánki Donát Gimnáziuma és Szakközépiskolája
	Dunaújvárosi Szakképzési Centrum Hild József Szakközépiskolája, Szakiskolája és Speciális Szakiskolája
	Dunaújvárosi Szakképzési Centrum Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Dunaújvárosi Szakképzési Centrum Lorántffy Zsuzsanna Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Dunaújvárosi Szakképzési Centrum Szabolcs Vezér Gimnáziuma és Szakközépiskolája
	Dunaújvárosi Szakképzési Centrum Rudas Közgazdasági Szakközépiskolája és Kollégiuma
Egri Szakképzési Centrum OM – 203035 3300 Eger, Kertész utca 128.	Egri Szakképzési Centrum Bornemissza Gergely Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Egri Szakképzési Centrum Kereskedelmi, Mezőgazdasági és Vendéglátóipari Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Egri Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakközépiskolája, Szakiskolája, Kollégiuma és Könyvtára
	Egri Szakképzési Centrum József Attila Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Egri Szakképzési Centrum Damjanich János Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Egri Szakképzési Centrum Március 15. Gimnáziuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Egri Szakképzési Centrum Remenyik Zsigmond Középiskolája
Érdi Szakképzési Centrum OM- 203036 2030 Érd, Ercsi út 8.	Érdi Szakképzési Centrum Csonka János Műszaki Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Érdi Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Érdi Szakképzési Centrum Kós Károly Szakképző Iskolája

	Érdi Szakképzési Centrum Eötvös József Szakképző Iskolája
	Érdi Szakképzési Centrum Kiskunlacházi Szakképző Iskolája
Győri Műszaki Szakképzési Centrum OM - 203037 9024 Győr, Nádor tér 4.	Győri Műszaki Szakképzési Centrum Bercsényi Miklós Közlekedési és Sportiskolai Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Győri Műszaki Szakképzési Centrum Gábor László Építőipari Szakképző Iskolája
	Győri Műszaki Szakképzési Centrum Speciális Szakiskolája
	Győri Műszaki Szakképzési Centrum Hild József Építőipari Szakközépiskolája
	Győri Műszaki Szakképzési Centrum Hunyadi Mátyás Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Győri Műszaki Szakképzési Centrum Jedlik Ányos Gépipari és Informatikai Középiskolája és Kollégiuma
	Győri Műszaki Szakképzési Centrum Lukács Sándor Mechatronikai és Gépészeti Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Győri Műszaki Szakképzési Centrum Pattantyús-Ábrahám Géza Ipari Szakközépiskolája
Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum OM - 203038 9024 Győr, Nádor tér 4.	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Baross Gábor Közgazdasági és Két Tanítási Nyelvű Szakközépiskolája
	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Deák Ferenc Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolája
	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Pálffy Miklós Kereskedelmi Szakképző Iskolája
	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Csornai Kossuth Lajos Szakiskolája
	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Kossuth Lajos Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Gimnáziuma, Két Tanítási Nyelvű Középiskolája, Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája
	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Hunyadi János Középiskolája

	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Haller János Általános Iskolája, Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskolája
Gyulai Szakképzési Centrum OM - 203069 5700 Gyula, Szent István út 38.	Gyulai Szakképzési Centrum Harruckern János Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Gyulai Szakképzési Centrum Ady Endre-Bay Zoltán Szakképző Iskolája
	Gyulai Szakképzési Centrum Székely Mihály Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Gyulai Szakképzési Centrum Tisza Kálmán Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Gyulai Szakképzési Centrum Dévaványai Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Gyulai Szakképzési Centrum Szigeti Endre Szakképző Iskolája
Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum OM -203039 6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 3/8	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Boros Sámuel Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Eötvös József Szakképző Iskolája
	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Corvin Mátyás Szakképző Iskolája
	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Kalmár Zsigmond Szakképző Iskolája
	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Návay Lajos Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Zsoldos Ferenc Középiskolája és Szakiskolája
	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Pollák Antal Szakképző Iskolája
	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Cseresnyés Kollégiuma
	Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Sággy Mihály Szakképző Iskolája
Kaposvári Szakképzési Centrum OM – 203027 7400 Kaposvár, Virág utca 32.	Kaposvári Szakképzési Centrum Építőipari, Faipari Szakképző Iskolája
	Kaposvári Szakképzési Centrum Jálics Ernő Szakképző Iskolája
	Kaposvári Szakképzési Centrum Eötvös Loránd Műszaki Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma

	Kaposvári Szakképzési Centrum Széchenyi István Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája
	Kaposvári Szakképzési Centrum Noszlopy Gáspár Közgazdasági Szakközépiskolája
	Kaposvári Szakképzési Centrum Rudnay Gyula Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Kaposvári Szakképzési Centrum Szigeti-Gyula János Egészségügyi Szakképző Iskolája
	Kaposvári Szakképzési Centrum Barcsi Ipari és Kereskedelmi Szakképző Iskolája
	Kaposvári Szakképzési Centrum Nagyatádi Ady Endre Gimnáziuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Kaposvári Szakképzési Centrum Dráva Völgye Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Kaposvári Szakképzési Centrum Nagyatádi Középiskolája és Szakiskolája
Karcagi Szakképzési Centrum OM -203040 5300 Karcag, Varró utca 8.	Karcagi Szakképzési Centrum Hámori András Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Karcagi Szakképzési Centrum Varró István Szakiskolája, Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Karcagi Szakképzési Centrum Nagy László Szakképző Iskolája, Gimnáziuma és Kollégiuma
	Karcagi Szakképzési Centrum Kunszentmártoni Gimnáziuma és Szakképző Iskolája
	Karcagi Szakképzési Centrum Teleki Blanka Gimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Karcagi Szakképzési Centrum Mezőtúri Szakiskolája és Kollégiuma
	Karcagi Szakképzési Centrum Lábassy János Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Karcagi Szakképzési Centrum Ványai Ambrus Gimnáziuma és Szakközépiskolája
Kecskeméti Szakképzési Centrum OM – 203041 6000 Kecskemét, Szolnoki út 31.	Kecskeméti Szakképzési Centrum Virágh Gedeon Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Kecskeméti Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Kecskeméti Szakképzési Centrum Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskolája

	Kecskeméti Szakképzési Centrum Széchenyi István Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Kecskeméti Szakképzési Centrum Kandó Kálmán Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Kecskeméti Szakképzési Centrum Speciális Szakiskolája
	Kecskeméti Szakképzési Centrum Fiúkollégiuma
	Kecskeméti Szakképzési Centrum Gáspár András Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Kecskeméti Szakképzési Centrum Lestár Péter Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Kecskeméti Szakképzési Centrum Móricz Zsigmond Szakképző Iskolája
Kiskunhalasi Szakképzési Centrum OM - 203042 6400 Kiskunhalas, Kazinczy utca 5.	Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Vári Szabó István Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Humán Szakképző Iskolája
	Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Dózsa György Gimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Középiskolája, Szakiskolája, Speciális Szakiskolája és Kollégiuma
	Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Közgazdasági Szakközépiskolája
	Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Wattay Szakképző Iskolája és Kollégiuma
Kisvárdai Szakképzési Centrum OM - 203043 4600 Kisvárd, Mártírok útja 28	Kisvárdai Szakképzési Centrum II. Rákóczi Ferenc Szakképző Iskolája
	Kisvárdai Szakképzési Centrum Petőfi Sándor Szakközépiskolája
	Kisvárdai Szakképzési Centrum Móricz Zsigmond Szakképző Iskolája
	Kisvárdai Szakképzési Centrum Kandó Kálmán Közlekedési Szakközépiskolája, Gimnáziuma és Dr. Béres József Kollégiuma
	Kisvárdai Szakképzési Centrum Ady Endre Gimnáziuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma
Mátészalkai Szakképzési Centrum OM - 203059 4700 Mátészalka, Kölcsey utca 12.	Mátészalkai Szakképzési Centrum Déri Miksa Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Mátészalkai Szakképzési Centrum Gépészeti Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Középiskolája, Szakképző Iskolája és Kollégiuma

	Mátészalkai Szakképzési Centrum Budai Nagy Antal Szakközépiskolája
	Mátészalkai Szakképzési Centrum Kállay Rudolf Szakiskolája
Miskolci Szakképzési Centrum OM – 203060 3527 Miskolc, Soltész Nagy Kálmán utca 10	Miskolci Szakképzési Centrum Berzeviczy Gergely Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Bláthy Ottó Villamosipari Szakközépiskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Diósgyőr-Vasgyári Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Miskolci Szakképzési Centrum Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakközépiskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Martin János Szakképző Iskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Andrásy Gyula Szakközépiskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Baross Gábor Közlekedési és Postaforgalmi Szakközépiskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Fazola Henrik Szakképző Iskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Kandó Kálmán Szakközépiskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Kós Károly Építőipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Miskolci Szakképzési Centrum Szemere Bertalan Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Miskolci Szakképzési Centrum Szentpáli István Kereskedelmi és Vendéglátó Szakközépiskolája és Szakiskolája
Nagykanizsai Szakképzési Centrum 203044 8800 Nagykanizsa, Hunyadi utca 18.	Nagykanizsai Szakképzési Centrum Thúry György Szakképző Iskolája
	Nagykanizsai Szakképzési Centrum Műszaki Szakképző Iskolája
	Nagykanizsai Szakképzési Centrum Cserháti Sándor Szakképző Iskolája és Kollégiuma
Nyíregyházi Szakképzési Centrum OM – 203045 4400 Nyíregyháza, Dugonics utca 10-12.	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Bánki Donát Műszaki Középiskolája és Kollégiuma
	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Bencs László Szakiskolája

	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Inczedy György Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Teleki Blanka Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Tiszavasvári Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Széchenyi István Közgazdasági, Informatikai Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Sipkay Barna Kereskedelmi, Vendéglátóipari, Idegenforgalmi Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Vásárhelyi Pál Építőipari és Környezetvédelmi- Vízügyi Szakközépiskolája
	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Wesselényi Miklós Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Zay Anna Egészségügyi, Informatikai Szakközépiskolája és Kollégiuma
Ózdi Szakképzési Centrum OM - 203046 3600 Ózd, Zrínyi Miklós út 1.	Ózdi Szakképzési Centrum Bródy Imre Szakképző Iskolája
	Ózdi Szakképzési Centrum Gábor Áron Szakképző Iskolája
	Ózdi Szakképzési Centrum Surányi Endre Gimnáziuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Ózdi Szakképzési Centrum Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakközépiskolája
Pápai Szakképzési Centrum OM-203047 8500 Pápa, Erkel Ferenc utca 39.	Pápai Szakképzési Centrum Acsády Ignác Szakképző Iskolája
	Pápai Szakképzési Centrum Gazdasági Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Pápai Szakképzési Centrum Reguly Antal Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Pápai Szakképzési Centrum Egry József Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Pápai Szakképzési Centrum Faller Jenő Szakképző Iskola és Kollégiuma
Pécsi Szakképzési Centrum OM - 203049 7622 Pécs, Batthyány utca 1-3.	Pécsi Szakképzési Centrum Montenuovo Nándor Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Pécsi Szakképzési Centrum Zrínyi Miklós Középiskolája és Szakiskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Kökönyösi Középiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma

	Pécsi Szakképzési Centrum Fehérhegyi Szakiskolája és Általános Iskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Angster József Szakképző Iskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Pollack Mihály Műszaki Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Pécsi Szakképzési Centrum Radnóti Miklós Közgazdasági Szakközépiskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Simonyi Károly Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Zipernowsky Károly Műszaki Szakközépiskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Radnóti Miklós Szakképző Iskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Sásdi Vendéglátóipari Szakképző Iskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum Táncsics Mihály Középiskolája és Szakiskolája
	Pécsi Szakképzési Centrum II. Béla Középiskolája, Élelmiszeripari Szakiskolája és Kollégiuma
Salgótarjáni Szakképzési Centrum OM - 203048 3100 Salgótarján, Rákóczi út 60.	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Szondi György Szakközépiskolája, Szakiskolája és Speciális Szakiskolája
	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Stromfeld Aurél Gépipari, Építőipari és Informatikai Szakközépiskolája
	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Táncsics Mihály Szakközépiskolája
	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Borbély Lajos Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Fáy András Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakközépiskolája és Szakiskolája

	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Gimnáziuma és Szakközépiskolája
	Salgótarjáni Szakképzési Centrum Mikszáth Kálmán Gimnáziuma, Szakközépiskolája és Szakiskolája
Siófoki Szakképzési Centrum OM – 203050 8600 Siófok, Bakony utca 2.	Siófoki Szakképzési Centrum Baross Gábor Középiskolája és Szakiskolája
	Siófoki Szakképzési Centrum Mathiasz János Szakképző Iskolája
	Siófoki Szakképzési Centrum Bacsák György Szakképző Iskolája
	Siófoki Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Szakképző Iskolája
	Siófoki Szakképzési Centrum Marcali Szakképző Iskolája
Soproni Szakképzési Centrum OM - 203051 9400 Sopron, Virágoskert utca 7.	Soproni Szakképzési Centrum Berg Gusztáv Szakiskolája
	Soproni Szakképzési Centrum Fáy András Közgazdasági, Üzleti és Postai Szakközépiskolája
	Soproni Szakképzési Centrum Handler Nándor Szakképző Iskolája
	Soproni Szakképzési Centrum Idegenforgalmi, Kereskedelmi, Vendéglátó Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Soproni Szakképzési Centrum Porpáczy Aladár Középiskolája, Kollégiuma és Általános Művelődési Központja
	Soproni Szakképzési Centrum Vas- és Villamosipari Szakképző Iskolája és Gimnáziuma
Szegedi Szakképzési Centrum OM – 203052 6725 Szeged, Kálvária sugárút 84-86.	Szegedi Szakképzési Centrum Gábor Dénes Műszaki és Környezetvédelmi Középiskolája és Szakiskolája
	Szegedi Szakképzési Centrum Csonka János Szakképző Iskolája
	Szegedi Szakképzési Centrum Körösy József Gazdasági Szakképző Iskolája
	Szegedi Szakképzési Centrum Vasvári Pál Szakképző Iskolája
	Szegedi Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Szakképző Iskolája

	Szegedi Szakképzési Centrum Móravárosi Ipari Szakképző és Általános Iskolája
	Szegedi Szakképzési Centrum József Attila Általános Iskolája és Szakiskolája
	Szegedi Szakképzési Centrum Déri Miksa Szakképző Iskolája
	Szegedi Szakképzési Centrum Vedres István Szolgáltatási Szakképző Iskolája
	Szegedi Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája
Székesfehérvári Szakképzési Centrum OM - 203053 8000 Székesfehérvár, Budai út 43.	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Árpád Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum I. István Középiskolája
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Bugát Pál Középiskolája
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Hunyadi Mátyás Középiskolája
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Jáky József Középiskolája
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Deák Ferenc Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Széchenyi István Műszaki Szakközépiskolája
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Váci Mihály Ipari Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Székesfehérvári Szakképzési Centrum Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskolája
Szekszárdi Szakképzési Centrum OM - 203054 7100 Szekszárd, Széchenyi utca 2-14.	Szekszárdi Szakképzési Centrum Magyar László Szakképző Iskolája
	Szekszárdi Szakképzési Centrum Esterházy Miklós Szakképző Iskolája, Speciális Szakiskolája és Kollégiuma
	Szekszárdi Szakképzési Centrum Apáczai Csere János Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Szekszárdi Szakképzési Centrum Szent László Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Szekszárdi Szakképzési Centrum Vendéglátó Szakképző Iskolája

	Szekszárdi Szakképzési Centrum Bezerédj István Szakképző Iskolája
	Szekszárdi Szakképzési Centrum Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskolája
	Szekszárdi Szakképzési Centrum Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Szekszárdi Szakképzési Centrum Vályi Péter Szakképző Iskolája
	Szekszárdi Szakképzési Centrum I. István Szakképző Iskolája
Szerencsi Szakképzési Centrum OM – 203055 3900 Szerencs, Rákóczi Ferenc út 125.	Szerencsi Szakképzési Centrum Aba Sámuel Szakiskolája
	Szerencsi Szakképzési Centrum Műszaki és Szolgáltatási Szakképző Iskolája
	Szerencsi Szakképzési Centrum Brassai Sámuel Szakképző Iskolája
	Szerencsi Szakképzési Centrum Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Szerencsi Szakképzési Centrum Tokaji Ferenc Gimnáziuma, és Szakközépiskolája
Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum OM – 203056 5000 Szolnok, Baross utca 37/A.	Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Jendrassik György Gépipari Szakközépiskolája
	Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Baross Gábor Gépipari, Közlekedési Szakképző Iskolája
	Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Építészeti és Faipari Szakképző Iskolája
	Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Pálffy- Vízügyi Szakközépiskolája
	Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Klapka György Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Rózsa Imre Középiskolája és Kollégiuma
Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum OM - 203057 5000 Szolnok, Béla Király utca 4.	Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum Damjanich János Szakképző Iskolája, Gimnáziuma és Kollégiuma
	Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum Sipos Orbán Szakiskolája és Kollégiuma
	Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum Ruhaipari Szakközép- és Szakiskolája

	Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum Vásárhelyi Pál Közgazdasági, Egészségügyi és Idegenforgalmi Két Tanítási Nyelvű Szakképző Iskolája
	Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája
Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum OM – 203062 9700 Szombathely, Akacs Mihály utca 8-10.	Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum Eötvös Lóránd Szakképző Iskolája
	Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum Puskás Tivadar Fém- és Villamosipari Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Szombathelyi Műszaki SZC Hefele Menyhért Építő - és Faipari Szakképző Iskolája
	Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum Nádasdy Tamás Közgazdasági, Informatikai, Műszaki Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum Rázsó Imre Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum III. Béla Szakképző Iskolája
	Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum Gépipari és Informatikai Műszaki Szakközépiskolája
	Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum Savaria Közlekedési Szakképző Iskolája és Kollégiuma
Szombathelyi Szolgáltatási Szakképzési Centrum OM - 203063 9700 Szombathely, Nagykar utca 1-3.	Szombathelyi Szolgáltatási Szakképzési Centrum Barabás György Műszaki Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Szombathelyi Szolgáltatási Szakképzési Centrum Horváth Boldizsár Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolája
	Szombathelyi Szolgáltatási Szakképzési Centrum Kereskedelmi és Vendéglátó Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Szombathelyi Szolgáltatási Szakképzési Centrum Oladi Szakképző Iskolája
	Szombathelyi Szolgáltatási Szakképzési Centrum Béri Balogh Ádám Szakközépiskolája és Szakiskolája

Tatabányai Szakképzési Centrum OM – 203064 2800 Tatabánya, Réti utca 1-5.	Tatabányai Szakképzési Centrum Balassa Bálint Gazdasági Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Géza Fejedelem Ipari Szakképző Iskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Kultsár István Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Alapy Gáspár Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Műszaki Szakközépiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Fellner Jakab Szakképző Iskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Mikes Kelemen Felnőtt és Ifjúsági Gimnáziuma, Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Kossuth Lajos Közgazdasági és Humán Szakközépiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Szent Imre Középiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Hamvas Béla Szakképző Iskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Bánki Donát Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Tatabányai Szakképzési Centrum Bláthy Ottó Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
Váci Szakképzési Centrum OM - 203065 2600 Vác, Naszály út 8	Váci Szakképzési Centrum Király Endre Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiuma
	Váci Szakképzési Centrum Boronkay György Műszaki Szakközépiskolája és Gimnáziuma
	Váci Szakképzési Centrum Madách Imre Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
	Váci Szakképzési Centrum Petőfi Sándor Gimnáziuma, Gépészeti Szakközépiskolája és Kollégiuma
	Váci Szakképzési Centrum Petzelt József Szakközépiskolája és Szakiskolája

	Váci Szakképzési Centrum Selye János Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskolája
	Váci Szakképzési Centrum I. Géza Király Közgazdasági Szakközépiskolája
Veszprémi Szakképzési Centrum OM - 203066 8200 Veszprém, Eötvös Károly utca 1	Veszprémi Szakképzési Centrum Ipari Szakközépiskolája
	Veszprémi Szakképzési Centrum Jendrassik – Venesz Középiskolája és Szakiskolája
	Veszprémi Szakképzési Centrum Öveges József Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Veszprémi Szakképzési Centrum Szász Márton Szakiskolája és Speciális Szakiskolája
	Veszprémi Szakképzési Centrum Közgazdasági és Közigazgatási Szakközépiskolája
	Veszprémi Szakképzési Centrum Táncsics Mihály Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma
Zalaegerszegi Szakképzési Centrum OM - 203067 8900 Zalaegerszeg, Gasparich Márk utca 27.	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Csány László Közgazdasági Szakközépiskolája
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Deák Ferenc Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Széchenyi István Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Ganz Ábrahám Szakközépiskolája
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Munkácsy Mihály Szakközépiskolája és Szakiskolája
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Lámfalussy Sándor Szakképző Iskolája
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Báthory István Szakképző Iskolája
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Asbóth Sándor Szakképző Iskolája és Kollégiuma
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Közgazdasági Szakközépiskolája
	Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Vendéglátó, Idegenforgalmi, Kereskedelmi Szakképző Iskolája és Kollégiuma

2. melléklet: A breton régió Greta hálózata

Forrás: <http://greta-bretagne.ac-rennes.fr/>